

**MÜZİK TARİHİ DERSİNİN ÖĞRETİMDE KULLANILAN YÖNTEM
VE TEKNİKLER AÇISINDAN DURUMU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Betül KARAGÖZ

**İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü**

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Müzik Anabilim Dalı İçin
Öngördüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak hazırlanmıştır.

Tez Danışmanı
Prof. Cemal YURGA

MALATYA
HAZİRAN 2008

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitümüz Yüksek Lisans Öğrencisi Betül KARAGÖZ tarafından Prof. Cemal YURGA danışmanlığında hazırlanan “Müzik Tarihi Dersinin Öğretimde Kullanılan Yöntem ve Teknikler Açısından Durumu ve Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan.....Prof. Cemal YURGA

Üye.....Doç. Dr. Hasan ARAPGİRLİOĞLU

Üye.....Doç. Server ACİM

ONAY

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

15/02/ 2008

Prof. Dr. S. Kemal KARTAL

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Lisans ve lisansüstü eğitimim süresince bana kazandırdıkları birikim ve yardımlarından dolayı, başta tez danışmanım Sayın Prof. Cemal Yurga olmak üzere, her konuda desteğini esirgemeyen değerli hocalarım Doç.Dr. Turan Sağer'e, Doç.Dr. Hasan Arapgirlioğlu'na ve bütün hocalarıma; anketin uygulanması esnasında desteklerini gördüğüm müzik eğitimcilerine, anketin ulaştırılması konusunda yardımlarını esirgemeyen Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne, çalışanlarına ve her zaman yanımda olan, bana yaşama gücü veren değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Bu araştırmada; Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik ğretmenliği Programı ile Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde Müzik Tarihi dersine giren ğretim elemanlarının dersin işlenişine yönelik görüşlerine başvurularak, Müzik Tarihi Dersi yöntem ve teknikler açısından değerlendirilmiştir.

Araştırmadaki veriler kaynak taraması ve anket uygulaması yapılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler kişisel ve dersin işlenişine yönelik bilgiler olmak üzere iki ana başlık altında değerlendirilmiş ve bu doğrultuda sonuçlar ve öneriler getirilmiştir. Ayrıca; bu araştırma ile müzik tarihine ilişkin etkin olan ğretim yöntemleri saptanıp tanıtılarak, dersin kullanılan hangi yöntem ve tekniklerle, nasıl daha verimli hale getirilebileceği konusunda öneriler sunulmuş ve çalışma 5 bölümden oluşmuştur.

Çalışma sonunda, ğretim elemanlarının müzik tarihi ğretiminde kısmen farklı yöntem-teknik, strateji ve materyaller kullandığı; Eğitim Fakülteleri Müzik ğretmenliği Programlarında ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümlerinde kullanılan kaynak konusunda ise benzerlikler bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Müzik tarihi, müzik eğitimi, ğretim yöntem-teknik ve stratejileri.

ABSTRACT

In this research, the lesson of music history was evaluated in terms of approaches and techniques by consulting the Education Faculty Fine Arts Department Music Teaching Program and the lecturers of the Music Departments of the Fine Arts Faculty.

The data in the research were obtained by applying a source scan and a poll. The data obtained were evaluated in two main categories as personal information and information relevant to the process of the lesson, and consequences and suggestions were made in this way. In addition, active teaching methods concerning the lesson of music history were determined and introduced, and suggestions about how the lesson will be performed more efficiently with the methods and techniques used were presented with the help of this research. The research was made up of 5 parts.

It was determined at the end of the research that the lecturers used partly different methods, techniques and strategies in teaching the lesson of music history. It was also determined that there were similarities in terms of used sources.

Key Words: The lesson of music history, music teaching, teaching methods, techniques and strategies.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLolar VE GRAFİKLER LİSTESİ	VII
KISALTMALAR	IX
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemleri	3
1.2. Araştırmanın Alt Problemleri	3
1.3. Araştırmanın Amaçları	4
1.4. Araştırmanın Önemi	5
1.5. Araştırmanın Sayıtları	6
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.7. Kavram Tanımları	7
BÖLÜM 2	9
YÖNTEM	9
2.1. Araştırmanın Modeli	9
2.2. Evren ve Örneklem	9
2.3. Verilerin Elde Edilmesi	10
2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	10
BÖLÜM 3	11
MÜZİK TARİHİ DERSİNİN KAVRAMI VE İÇERİĞİ İLE ÖĞRETİMDE KULLANILAN YÖNTEM-TEKNİK VE STRATEJİLER	11
3.1. Müzik Tarihi Dersinin Kapsamı	11
3.2. Müzik Tarihi Dersinin Tarihsel Gelişim Süreci	14
3.3. Müzik Tarihinin Müzikbilim İçindeki Yeri	18
3.4. Öğretimde Kullanılan Yöntem-Teknikler	20
3.4.1. Düz Anlatım Yöntemi	24
3.4.2. Problem Çözme Yöntemi	25
3.4.3. Proje Yöntemi	26
3.4.4. Durum İnceleme Yöntemi	26
3.4.5. Rol Oynama Yöntemi	26
3.4.6. İnceleme ve Gezi Yöntemi	27
3.4.7. Grup Tartışma Yöntemi	28
3.4.8. Gösterip Yaptırma Yöntemi	29
3.4.9. Beyin Fırtınası	29
3.4.10. Mikro Öğretim	30
3.4.11. Örnek Olay İnceleme Yöntemi	31
3.4.12. Programlı Öğretim	31
3.4.13. Ekiple Öğretim Yöntemi	32
3.4.14. İşbirlikçi Öğrenme	32
3.4.15. Soru-Cevap Yolıyla Öğretim	33
3.5. Müzik Tarihi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri	34
3.6. Öğretim Stratejileri	35

3.6.1. Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi	35
3.6.2. Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi	36
3.6.3. Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	36
3.7. Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri	37
BÖLÜM 4	40
BULGULAR VE YORUMLAR	40
4.1. ANKET SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	40
4.1.1. Öğretim Elemanlarına Ait Kişisel Bilgiler.....	41
4.1.1.1. Öğretim Elemanlarının Lisans Mezuniyetlerinin Karşılaştırılması	41
4.1.1.2. Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgıların Karşılaştırılması	43
4.1.1.3. Üniversiteler Arası Kurul Ölçütlerine Göre Öğretim Elemanlarının Mevcut Dallarının Karşılaştırılması	44
4.1.1.4. Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumların Karşılaştırılması	46
4.1.1.5. Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeylerinin Karşılaştırılması	47
4.1.1.6. Öğretim Elemanlarının Unvanlarının Karşılaştırılması	48
4.1.1.7. Öğretim Elemanlarının Yaşlarının Karşılaştırılması	49
4.1.1.8. Öğretim Elemanlarının Hizmet Sürelerinin Karşılaştırılması	50
4.1.1.9. Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Sürelerin Karşılaştırılması	51
4.1.1.10. Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmalarının Karşılaştırılması	52
4.1.1.11. Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saatlerinin Karşılaştırılması.....	54
4.1.2. Dersin İşlenişi İle İlgili Bilgiler:	55
4.1.2.1. Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	55
4.1.2.2. Müzik Tarihi Dersinin Anlatımının Karşılaştırılması.....	56
4.1.2.3. Müzik Tarihi Dersinde Yararlanılan Teknolojik Olanakların Karşılaştırılması	58
4.1.2.4. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması	59
4.1.2.5. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejilerinin Karşılaştırılması	61
4.1.2.6. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynakların Karşılaştırılması	63
4.1.2.7. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynakların Karşılaştırılması	66
4.1.2.8. Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevapların Karşılaştırılması.....	69
4.1.2.9. Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevapların Karşılaştırılması	70
4.1.2.10. Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sisteminin Karşılaştırılması	72

4.1.2.11. Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı Hakkındaki Görüşlerinin Karşılaştırılması	73
4.1.2.12. Müzik Tarihi Dersinin Öğrencinin Müzikal Gelişimine Katkısı Nedir?	74
4.1.2.13. Sizce Dersin İşlenişi İle İlgili Başka Ne Sorulmalı ve Hangi Yanıt Aranmalıdır?	77
BÖLÜM 5	79
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	79
5.1. Sonuç	79
5.2. Öneriler	80
Ekler	83
Anket Formu	84
KAYNAKÇA	89

TABLolar VE GRAFİKLER LİSTESİ

TABLolar

Tablo 1: Öğretim Elemanlarının Lisansta Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumları	41
Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgılar	43
Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Mevcut Dalları	45
Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumlar	46
Tablo 5: Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeyleri	47
Tablo 6: Öğretim Elemanlarının Unvanları	48
Tablo 7: Öğretim Elemanlarının Yaşları	49
Tablo 8: Öğretim Elemanlarının Hizmet Süreleri	50
Tablo 9: Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Süre	51
Tablo 10: Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmaları	53
Tablo 11: Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saati	54
Tablo 12: Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	55
Tablo 13: Müzik Tarihi Dersinin Anlatılış Yöntemi	56
Tablo 14: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Teknolojik Olanaklar	58
Tablo 15: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri	59
Tablo 16: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri	60
Tablo 17: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejileri	61
Tablo 18: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynaklar	63
Tablo 19: Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Türkçe Kaynaklar ...	64
Tablo 20: Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Türkçe Kaynaklar	65
Tablo 21: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynaklar	66
Tablo 22: Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Yabancı Kaynaklar ..	67
Tablo 23: Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Yabancı Kaynaklar	68
Tablo 24: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar	69
Tablo 25: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar	71
Tablo 26: Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sistemi	72
Tablo 27: Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı	73

GRAFİKLER

Grafik 1: Öğretim Elemanlarının Lisansta Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumları	42
Grafik 2: Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgılar	44
Grafik 3: Öğretim Elemanlarının Mevcut Dalları	46
Grafik 4: Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumlar	47
Grafik 5: Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeyi	48
Grafik 6: Öğretim Elemanlarının Unvanları	49
Grafik 7: Öğretim Elemanlarının Yaşları	50
Grafik 8: : Öğretim Elemanlarının Hizmet Süreleri	51
Grafik 9 : Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Süre	52
Grafik 10: Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmaları	53
Grafik 11: Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saati	54
Grafik 12: Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?	56
Grafik 13 : Müzik Tarihi Dersinin Anlatılış Yöntemi	57
Grafik 14 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Teknolojik Olanaklar	58
Grafik 15 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri	60
Grafik 16 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri	61
Grafik 17 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejileri	62
Grafik 18 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynaklar	63
Grafik 19 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynaklar	67
Grafik 20 : Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar	70
Grafik 21: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar	72
Grafik 22: Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sistemi	73
Grafik 23 : Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı	74

KISALTMALAR

GSF	Güzel Sanatlar Fakültesi
MÖBD	Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Her çağın kendine has bir müzik kültürü, bu kültür içinde de değişik üslupları vardır. Bu üslup da o çağa ait müzik biçimlerini ve bestecileri temsil etmektedir. Zaman içinde değişime uğrayarak günümüze gelen müziğin, başlangıcından bugüne kadar geçirdiği evreleri içeren müzik tarihi dersi; müziğin, müzik eğitimcileri tarafından topluma kazandırılmasında büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, MÖBD ve GSF'lerde okutulan müzik tarihi dersinin yöntem ve teknikler açısından verimliliğinin artırılması, lisans programındaki yeri ve öneminin genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

Müzik Tarihi öğretiminin etkinliği, farklı yöntemlerin bir arada kullanılmasına bağlıdır. Özellikle Müzik Tarihi dersinin, programda yer alan bilgi, beceri ve amaçları, öğrencilere etkili bir şekilde kazandırılabilmesi için, ders içinde farklı yöntemlerin bir arada kullanılması gerektiği, yapılan çeşitli araştırmalarda ortaya konmuştur.

Müzik Tarihi dersi öğrencide, müziğin genel yapısı ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olmak, geçmişten günümüze başlıca müzik dönemlerini, ulusal ve evrensel müzik türlerini tanımak, müziğin niteliğini bilen ve insanla müzik arasındaki temel ilişkiyi anlayabilen bireyler olmak gibi özellikler kazandıran çok yönlü bir derstir. Bundan dolayı, birden çok yöntemin bir arada kullanılmasını gerektirmektedir.

İyi bir öğretim, öğrenci davranışlarında istenilen kalıcı değişikliklerin meydana gelmesiyle gerçekleşir. Bu değişimin gerçekleşmesinde öğretim elemanının kullandığı öğretim yöntem, teknik ve stratejileri büyük önem taşır. Birden fazla

öğretim tekniğinin kullanıldığı metot iyi bir öğretim metodudur. (Yalın, Hedges, Özdemir, 1996:7)

Öğretme, evrensel bir uğraştır. Eğitim sistemimiz sürekli bir değişim ve dönüşüm içerisindedir. Gelişen dünyamızda, çağımızın ihtiyaçlarına cevap verecek bireyleri yetiştirmekle görevli olan eğitimcilerin, öğretimi etkin kılmak ve kalıcı öğrenmeyi sağlayabilmek için kullandıkları yöntem, teknik ve materyaller büyük önem taşımaktadır.

Dünyada meydana gelen dönüşümler günümüzde eğitim modelinde birçok değişimin yaşanmasına neden olmaktadır. Çağdaş öğretim, öğretmen merkezli öğretim modelini bırakıp, öğrenci merkezli öğrenme modeline geçilmesini gerektiren bir anlayışa sahiptir. “Türkiye’de öğretmen merkezli, belleme ağırlıklı bir eğitim anlayışı hakim bulunmaktadır. Öğrencinin bilginin üretimine yönelmesine, formasyonunu kendisinin oluşturmasına büyük ölçüde kapalıdır”. (Tekeli,2004:18-23)

Müzik, bir toplumun kültürünün en önemli ve temel öğelerinden biridir. Kültür ve medeniyet unsurlarımızı yeni kuşaklara aktarmak, insanlarımızı çağın gerektirdiği bilgi ve beceri ile donatmak eğitim sistemimizin temel görevidir.

Eğitim; ancak bilimi, tekniği ve sanatı içine alacak bir şekilde düzenlenip gerçekleştirildiğinde, kişileri değiştirme ve geliştirmede en etkili süreç niteliği kazanır. (MEB, 1992:71)

Öğretim elemanlarının amacı, öğrenciyi ezberden kurtaracak çok yönlü bir eğitim sunmak olmalıdır. Öğrenmenin kalıcılığını artırmak için, derste kullanılan yöntem ve teknik kadar öğretim teknolojileri ve materyallerinden yararlanmak da çok önemlidir. Bütün bunlar göz önünde bulundurularak, öğrencilerin müzik tarihi açığını gidermek, öğrencilerle öğretmenler arasında müzikle ilgili bir diyalog ortamı kurmak, müzik tarihi öğretiminin temel görevidir.

“İnsanoğlu, nereden geldiğini bildiği ölçüde nereye gideceğini belirler. Geçmişten geleceğe uzanan bu çizginin anlam kazanması yönünde değerlendirilmesine Tarih Bilinci denir” diyen Say’a göre; tarihsel kökleri bulunmayan bir düşünce yöntemi ya da sanat akımı olamaz. Yani müzik tarihi olmadan müzik eğitimi de tam anlamıyla gerçekleştirilemez. (Say, 2000: 17)

Müzik eğitiminde sürekli kendini yenileyen yöntemlere ihtiyaç vardır. (Askerova, 2002) Müzik Eğitimeileri kullanacakları yöntemleri seçerken öğrenciye seçicilik, yaratıcılık, bilinçli eleştiri ve müziksel zeka özellikleri kazandıracak nitelikte olmasına dikkat etmelidirler.

1.1. Araştırmanın Problemleri

- Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı ile Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümlerinde okutulmakta olan müzik tarihi dersinin öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler nelerdir?
- Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı ile Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümündeki Müzik Tarihi dersinin yöntem ve teknikler açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Bu ders hangi yöntem, teknik, strateji ve materyaller kullanılarak daha verimli hale getirilebilir?

1.2. Araştırmanın Alt Problemleri

- Müzik Tarihi dersi veren aynı kurumdaki öğretim elemanları birbirleriyle iletişim kurmadığından, müzik tarihi dersinin verilış biçiminde büyük farklılıklar görülmektedir. Bu da öğrencilerin aldığı müzik tarihi dersinin verimini etkilemektedir.

- Müzik tarihi dersinin başarıya ulaşamaması durumunda, öğrencilerin müzik yeteneği gelişiminde teorik olduğu kadar uygulamada da eksiklikler görülmektedir.
- Müzik tarihi öğretiminde kullanılan öğretim stratejileri nelerdir?
- Müzik tarihi öğretiminde kullanılan teknolojik olanaklar nelerdir?
- Müzik tarihi dersinin lisans programındaki yeri nedir?
- Eğitim düzeylerine ve ana dallarına göre öğretim elemanlarının müzik tarihi dersine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Müzik öğretmenliği ve GSF lisans programındaki “Müzik Tarihi” dersi bu alanların gerektirdiği yeterlikleri ne ölçüde kazandırmaktadır?
- Müzik Tarihi dersini yeterli düzeyde alan bir öğrenci, dinlediği herhangi bir eserin önce dönemini, sonra türünü, daha sonra da bestecisini tahmin edebilmeli ve bilebilmelidir. Bunun içinde MÖBD’lerde 1 dönem haftada 2 saat olarak görülen bu dersin amacına ulaşması için, bu ders saati yeterli midir?
- Müzik Tarihi dersinde en çok kullanılan ve öğrenciyi pasifleştiren “Düz Anlatım Yöntemi” dışındaki yöntemler ne ölçüde kullanılmaktadır?
- Öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin öğrencilerin müzikal gelişimlerine katkısı hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amaçları

Araştırmanın temel amaçları aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Bu araştırmada Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programındaki müzik tarihi dersi ile Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerindeki müzik tarihi derslerinde kullanılan yöntem ve tekniklerin belirlenerek, bu dersin lisans programındaki yeri ve öneminin genel bir değerlendirmesinin yapılması,

- Müzik Tarihi öğretiminde kullanılan çağdaş öğretim yöntem ve tekniklerinin özelliklerinin kavranabilmesi,
- Müzik Tarihi dersinin kullanılan hangi yöntem ve tekniklerle nasıl daha verimli hale getirilebileceği,
- Müzik tarihi dersinin nitelikli bir şekilde işlenip işlenmediğinin belirlenmesi,
- Müzik tarihi eğitiminin özelliklerini göstererek, eğitim süresince öğrenciye gerekli bilgi, beceri ve alışkanlıkları bilimsel ve eğitsel açıdan kazandırmayı hedefleyen bu dersin uygun yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi,
- Müzik tarihi dersinin özelliklerini, kullanılan yöntem ve teknikleri, bu ders için öğretim elemanlarının kullandıkları kaynak kitapları belirttiği için müzik eğitimcilerine yardımcı olmayı,
- Müzik tarihi öğretim elemanlarının, uygulanmakta olan müzik tarihi dersinin öğretim yöntem ve teknikleri yönünden dersin genel durumuna ilişkin görüşlerini ortaya koyarak bu alana katkı sağlamak,
- Müzik tarihi öğretim elemanlarının, bu dersin öğretiminde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin özelliklerini tanımaları,
- Öğretim elemanlarının, programda yer alan müzik tarihi dersinin amaçlarına uygun yöntem ve teknikleri seçebilmeleri ve bu dersin öğretiminde çağdaş yöntem ve teknikleri kullanabilmeleri amaçlanmıştır.

1.4.Araştırmanın Önemi

- Bu araştırma, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programında ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde mevcut program dahilinde verilmekte olan Müzik Tarihi dersi yöntem ve tekniklerinden yararlanılabilecek bir kaynak sağlanması bakımından önemlidir.
- Ayrıca bu araştırma; Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı ile Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümündeki mevcut programdaki Müzik Tarihi dersinin işleniş açısından

karşılaştırılması ve öğretim elemanlarının dersin işlenişine yönelik görüşlerini ortaya koyan ilk araştırma olması açısından önem taşımaktadır.

- Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda geliştirilen öneriler, müzik öğretimi lisans programında yapılabilecek olan düzeltme, iyileştirme ve yeniden yapılandırma çalışmalarına katkıda bulunabileceği için önemlidir.

1.5.Araştırmanın Sayıtları

- Türkiye'deki GSF Müzik Bölümlerinde ve Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Programında okutulmakta olan müzik tarihi dersinin amacına ulaşmasında kullanılan yöntem-tekniik ve stratejilerde farklılıklar bulunmaktadır.
- Müzik Öğretmenliği Programında ve Müzik Bölümlerinde müzik tarihi dersini veren öğretim elemanlarının eğitim düzeyinin farklı olması, ders saatlerinin farklı olması, dersin etkinliği ve verimliliği üzerinde doğrudan etkili olmaktadır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Bu araştırmada Uluslararası Sanat Müziği Tarihi dersi esas alınmıştır.
- Bu araştırma; Türkiye'deki Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programları ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümleri ile,
- Araştırmanın örnekleminde yer alan Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarında ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinde müzik tarihi dersine giren öğretim elemanları ile,
- Konu ile ilgili yazılı kaynaklar ile,
- Müzik tarihi dersinin yöntem-tekniik ve stratejileri ile sınırlıdır.

1.7. Kavram Tanımları

Eğitim, “Belli bir bilim dalı veya sanat kolunda yetiştirme, geliştirme ve eğitme işi” dir. (Türk Dil Kurumu, 2005) Başka bir tanımı ise; eğitim, davranış geliştirme ve değiştirme sürecidir. (Ertürk, 1975)

Yöntem, “Bir amaca erişmek için izlenen tutulan yol, usul ve sistemlere ilişkin bilgi”; metottur. (TDK, 2005)

Teknik, “Bir sanat, bir bilim, bir meslek dalında kullanılan yöntemlerin hepsi.”(TDK, 2005) 2. “Yol, yordam, yöntem.”(TDK, 1959) şeklinde tanımlanmıştır.

Strateji, “Önceden belirlenen bir amaca ulaşmak için tutulan yol.” Şeklinde tanımlanmıştır. (Türk Dil Kurumu, 2005)

Teknoloji; “Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri kapsayan bilgi.” şeklinde tanımlanmıştır.

Teknoloji; insanın doğaya üstünlük kurmak için kullandığı rasyonel bir disiplindir. (Simon, 1983: 269-272)

Müzik eğitimi, “Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma” (Uçan 1997:30-34), yani bireyin müziksel davranışlarının kendi isteği doğrultusunda bilinçli bir şekilde değişmesi sürecidir. .

Müzik tarihi; “Müzik, insan ya da çalgı seslerinin, belli bir biçimsel güzellik ya da duygusal ifade yaratacak biçimde düzenlenerek bir araya getirilmesini içeren sanat dalıdır. Kültürlere göre farklılıklar gösteren melodi ve ritm anlayışlarını, dönemlere ayırarak inceleyen ve bir bütün olarak ele alan bilim dalına Müzik Tarihi denir.” (http://www.muzikistan.com/makale/muzik_tarihi)

Müzik bilim; müziğin tüm teorik (kuramsal) konularını araştırıp inceleyen bilime müzikbilim denir. (Say,2000:18) 2. Müziği bilimsel ve tarihsel yöntemle bütün yönleriyle inceleyen bilim dalı. (Dictionnaire Larousse,1993:1741)

BÖLÜM 2

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimsel yöntem kullanılarak durum tespiti yapılmıştır. Veriler anket uygulanarak elde edilmiştir. Bu bölümde araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesine ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur. Uygulanan anketin 1. bölümünde örneklem grubuna ait kişisel bilgiler, 2. bölümünde ise müzik tarihi dersinin işlenişine yönelik sorular yer almaktadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’de müzik tarihi derslerinin okutulduğu Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Öğretmenliği Programları ve Güzel Sanatlar Fakültelerine bağlı Müzik Bölümleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise; anket uygulaması sonucunda dönüt alınan 9 üniversitenin (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi) Müzik Öğretmenliği Programında Müzik Tarihi dersine giren öğretim elemanları ile; 7 üniversitenin (İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi*, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Erciyes

Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi) Müzik Bölümlerinde Müzik Tarihi dersine giren öğretim elemanları oluşturmaktadır.

* (Müzik Tarihi dersine giren iki öğretim elemanına uygulanmıştır).

2.3. Verilerin Elde Edilmesi

İlgili kurumlardan gereken izinler alındıktan sonra, araştırma kapsamına giren fakültelerin ilgili öğretim elemanlarıyla görüşülerek anketler uygulanmıştır. Bir süre sonra anketler posta ve mail yoluyla toplanmıştır.

Ayrıca araştırmada veriler konuya yönelik hazırlanan anketin uygulanması ile birlikte kaynak taraması yapılarak elde edilmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Uygulanan anket sonucunda, müzik tarihi öğretim elemanlarının dersin işlenişi ile ilgili uygulama ve önerileri tespit edilerek, konuya ilişkin bulgular araştırmanın amacına göre ele alınmış ve GSF ile MÖBD karşılaştırılmıştır.

Kapalı uçlu sorulara verilen cevaplar ayrı ayrı önce tablo haline getirilmiş, daha sonra grafiğe dökülmüştür. Açık uçlu sorular ise, gruplandırılarak öncelikle öğretim elemanlarının görüşlerine aynen yer verilmiş, daha sonra bu cevaplara göre genel bir değerlendirme yapılmıştır.

BÖLÜM 3

MÜZİK TARİHİ DERSİNİN KAVRAMI VE İÇERİĞİ İLE ÖĞRETİMDE KULLANILAN YÖNTEM-TEKNİK VE STRATEJİLER

3.1. Müzik Tarihi Dersinin Kapsamı

“Müzik, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bütündür”.(Uçan 1994:10)

Müzik tarihi müzikolojiye bağlı bir bilim alanıdır. (http://tr.wikipedia.org/wiki/M%C3%BCzik_tarihi) Recep Uslu’ nun araştırmalarına göre müzik tarihinin kendine ait metotları vardır ve genellikle tarih metodolojisini kullanır. Ükelere, türlere, bölgelere, toplumlara ve konulara göre müzik tarihi yazılabilir.

Eğitim ve müzik eğitimi, bireyi bağımsızlaştırarak ve giderek özgür bir özneye dönüştürebilmelidir. (Günay, 2006: 95) Müzik, güzel sanatların bir dalıdır, kültür ve kültürel değişkenlerle birlikte incelenmelidir.

“Ses malzemesinin toplumsal ve düşünsel değerlendirme süzgecinden geçirilmesi olgusu, çağlar boyunca süregelen bir tarihi, Müzik Tarihi’ni sergilemektedir”. (Say, 2000:17) Müzik tarihi, kültür tarihinin bir parçasıdır. Bu tarih; çağlar boyunca süregelen müzik akımlarının ve dönemlerinin, müzik türlerinin ve formlarının, müzik yapma bilincinin tarihidir.

Müzik Tarihi, sadece müziğin gelişimine katkıda bulunan müzikçilerin değil, aynı zamanda müziğin özünün ve tarihsel süreçte karşılaşılan müzik sorunlarının, nasıl çözümlendiğini gösteren olguların tanıtılmasıdır. (Say, 2000: 18)

Kültür tarihi içinde önemli bir yeri olan müzik tarihi; müziğin kökenini, oluşumunu ve gelişimini incelemektedir. Müzik eğitiminde, müzik tarihi dersinin yeri ve önemi oldukça büyüktür. “Hiç şüphesiz kültürün en önemli ögesi “müzik” tir. Bizim işimiz de müzik eğitimciliği olduğuna göre, eğitim basamaklarının her aşamasında “müziği tarihi ile birlikte öğretmek” ilk hedefimiz olmalıdır. Böylece gündelik müzik eğitiminden ve sıradanlıktan kurtulabiliriz.” (Türkecul, 2006) Müzik tarihinin temel kavramları, ülkelerin müziklerinin kökeni, dönemleri ve müziksel özellikleri, bu dersin temelini oluşturan unsurlardır. Bundan dolayı müzik tarihi eğitimi, müzik eğitiminin olduğu her yerde olmalıdır.

Müzik alanındaki yaratıcılık kültürel yaşamdaki tarihsel gelişmelerin yansımalarına dayanır. (Aydın, 2003:13) Bu yansımaları, tarih-kültür ilişkisi içinde kuşaktan kuşağa aktarmak, ancak müziğin tarihsel boyutunu içeren müzik tarihi dersiyle ve müzikoloji araştırmalarıyla mümkün olacaktır.

Müzik tarihi dersi, genel olarak; Müziğin temel öğelerini, müziğin doğuşunu, müziğin dönemlerini, müzik biçimlerini, müzikte kullanılan araç-gereçleri, müzik topluluklarını, müzik eserlerini, müzik türlerini, farklı müzik türlerini yaratan koşulları, müziğin diğer bilimlerle ilişkisini, tarihe damgasını vuran bestecilerin hayatlarını ve eserlerini, müzik akımlarını ele almaktadır. Ayrıca müzik tarihi dersi evrensel müzikteki değişimleri de incelemektedir.

Sanat Tarihi kapsamında ele alınan dönemlerle paralellik gösteren Müzik Tarihi dönemleri, insanlığın başlangıcından günümüze kadar uzanan tüm zamanı ve yeni tüm akımları açıklayacak şekilde belirlenmiştir (http://www.muzikistan.com/makale/muzik_tarihi).

Müzik tarihi dersi, öğrenciye çeşitli formlardan [(müzikal anlatımda, konuşma ve yazı diline benzer cümlelerin birleşmesine form denir. (Sağır, 2004: 57)] ve

dönemlerden çaldığı eserlerle müzik türlerini ve biçimlerini öğretmekte, aynı zamanda müzik tarihi dönemleri hakkında bilgi verip, müzik beğenisini ve dinleme zevkini geliştirmektedir.

Tübitak'ın Eğitim ve Öğretim Reformu Konusundaki Görüşleri İçerisinde “Eğitmcilerin eğitimi en önemli eğitimidir” ifadesine yer verilmiştir. (Tufan, 2002:133) Bu yüzden öğretim elemanının niteliği çok önemlidir. Müzik Tarihi dersini verecek öğretim elemanının branşına hakim olması da çok önemli ve gereklidir. Alanında yetersiz bilgiye sahip olan öğretim elemanı öğrenciye gereken bilgiyi ve eğitimi veremez. İyi ve nitelikli bir öğretim elemanı kendi alanında gerekli bilgi ve becerilere, yeterli öğretmenlik meslek bilgisine sahip, düşünen, soru soran, bilinçli eleştiri yapan, gelişime ve yeniliğe açık, kendini sürekli yenileyen, mesleğini seven, çağdaş, demokratik bir dünya görüşü olan, mesleğin gerektirdiği kişilik özelliklerini ve sorumluluk duygusunu taşıyan kişidir. (Kavcar, 1999: 269-270)

Türkiye'deki üniversitelerin mevcut müzik öğretmenliği yüksek lisans programlarını inceleyen Kasap'ın yaptığı çalışmada, kurumlar arasında büyük farklılıklar olduğu görülmektedir. Programların genel olarak performans, pedagoji, müzik eğitimi, müzik teorisi, araştırma teknikleri alanlarında dersler sundukları ancak, hiçbir programın müzik tarihi alanında ders içermediği görülmüştür. Lisans programlarını doğrudan hedefleyen temel müzik ders çeşitlerinin ve saatlerinin yetersiz olduğu görülmektedir. Bu eksikliklerden dolayı öğrenci, kendi alanında uzmanlaşmamaktadır. Bu da müzik tarihi eğitiminin kalitesini düşürmektedir. (Kasap, 2006).

Müzik tarihi dersinin verimli olabilmesi, öğretmenin ve öğretim programlarının niteliğine bağlıdır. Bundan dolayı müzik öğretmenleri, dersle ilgili her türlü birikim ve kültüre sahip olmalıdır. Yalnız bir müzisyen değil, bununla birlikte çok iyi bir eğitici ve öğretici niteliği bulunmalıdır. Çünkü toplumların müziksel beğeni ve gelişmişlik düzeylerinde, müzik öğretmenin etkisi büyüktür. (Töreyin, 2002:31)

Öğretim elemanın derse verdiği öneme göre öğrencilerin sosyal ve kültürel yaşamını etkileyecek olan müzik tarihi dersinin, yenilikçi anlayışla bir müzik eğitimi olarak verilmesi gerekir. (Thema Larousse, 418)

Müzik eğitimi ait olduğu kültürle birlikte verildiği ölçüde başarılı olur. (Başer, 2000)

Müzik eğitimi, insanların müzik bilgilerini geliştirme sürecidir. Bu süreç, müzik tarihi dersleri verilerek pekiştirilmelidir. (Uçan, 1997)

“Müzik, tarih boyunca yorumcularıyla sese kavuşmuştur.” (İlyasoğlu, 1999:18)

Müzik tarihi, çeşitli dönem ve seviyelerdeki müzikleri inceler. O eserlerin yaratıcılarını, meydana geliş sebeplerini, yüzyıllara göre dikkate alarak, ekolleri ve karşılıklı etkilerini açıklar. (Alaner, 2000: 5-6)

3.2. Müzik Tarihi Dersinin Tarihsel Gelişim Süreci

Müzik Tarihinin geçmişten günümüze eğitim programlarındaki yerine baktığımızda;

- Musiki Muallim Mektebi (1925) Eğitim Programında alan bilgisi dersi olarak “Musiki Tarihi” adı ile,
- Musiki Muallim Mektebi (1931) Eğitim Programında 5 ve 6. dönem haftada 1 saat alan bilgisi dersi olarak “Musiki Tarihi” adı ile,
- Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Şubesi (1941) Eğitim Programında alan bilgisi dersi olarak “Müzik Tarihi” adı ile,
- Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Şubesi (1970) Eğitim Programında alan bilgisi dersi olarak “Müzik Tarihi ve Stil Bilgisi” adı ile,

- Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Şubesi (1978) Eğitim Programlarında alan bilgisi dersi olarak “Müzik Tarihi” adı ile uygulanmış,
- Daha sonra da Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü 1982 yılı lisans programı Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Şubesi programına dayanan bir program olarak kabul edilmiş ve uygulanmıştır.
- Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü (1997) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Dünya Müzik Tarihi” adı ile,
- YÖK Müzik Öğretmenliği(1997) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Müzik Tarihi” adı ile,
- YÖK Müzik Öğretmenliği(1998-2005) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Müzik Tarihi” adı ile,
- YÖK Müzik Öğretmenliği(2006) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Genel Müzik Tarihi” adı ile,
- YÖK Müzik Öğretmenliği(2008) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Genel Müzik Tarihi” adı ile yer almıştır. Dönem ve saat süresi olarak programlar arasında farklılıklar olsa da müzik tarihi dersi 1-2 saat ile sınırlı kalmıştır.

YÖK Müzik Öğretmenliği (2008) Lisans Programında alan bilgisi dersi olarak “Genel Müzik Tarihi” adı ile, mevcut programda bulunan bu dersin içeriği; “Müzik kültürü ve eğitiminde müzik tarihinin yeri ve önemi, müzik tarihinin temel kavramları, ilkçağ uygarlıkları, Ortaçağ, Gotik çağ, Rönesans ve Barok dönemlerinin tarihi ve müziksel özellikleri ve bu konuda seçilmiş örnekler” şeklinde belirlenmiştir. (www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/giris)

Güzel Sanatlar Fakültelerinde ise; ilk olarak müzik tarihi dersi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümünde “Dağar” adı altında, daha sonraları ise “Müzik Tarihi” adı ile müfredata girmiş ve günümüze ulaşmıştır. Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bölümlerinde bölümden bölüme

haftalık toplam ders saatlerinde farklılıklar bulunurken, ders saati 2 ile 6 saat arasında değişiklik göstermektedir.

“Yürürlükteki Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Tasarısına İlişkin Görüşler ve Öneriler” başlıklı bildirisinde Çevik; öğretim elemanları, müzik öğretmenleri ve son sınıf öğrencilerinin görüşlerini alarak yaptığı çalışmasında “müzik tarihi ve müzik kültürü alanlarında gerekli nitelikleri/ özellikleri kazandırma” bakımından programı değerlendirirken, çalışmaya katılan her üç grubun bu konuyu kısmen yeterli olarak; öğrencilerin %32’ si ile öğretmenlerin %33,3’ünün de yetersiz olarak değerlendirdiklerini belirtmiştir. Bu durum, müzik öğretmenlerinin daha geniş bir tarih bilgisine ve kültürüne sahip olmaları gerektiğini ortaya koymuştur. (Çevik, 2004: 51) Bu çalışma sonunda da “müzik tarihi ve müzik kültürü” derslerinin birleştirilerek süresinin uzatılmasını önerilmiştir.

Bu dersin amacına ulaşmasında öğrencinin sahip olacağı kazanımlar şunlardır:

- Sınıf içinde aktif olma özelliği, girişimcilik,
- Yaratıcı düşünme,
- Araştırma-inceleme yönünün geliştirilmesi,
- Eleştirel müzik zekası,
- Sınıf içi etkileşim ve iletişim,
- İşbirliğine dayalı öğretim,
- Teknolojiden yararlanabilme,
- Enstrümanları tanıma (Enstrümanın ses ve yapı özelliği, işlevi, vb.) duyduğu eseri ve bestecisini, dönemini ve müziksel özelliklerini fark edebilme,
- Temel müzik bilgisine sahip olma,
- Geleneksel ve çağdaş; ulusal ve evrensel müzikleri tanıma,
- Müziğin kökenini, oluşum ve gelişimini kavrama,
- Nitelikli müziği niteliksiz olanından ayırt edebilme,
- Genel kültür içinde müzik kültürünün yerini kavrayabilme,

- Müziğin toplum içindeki öneminin farkına varabilme,
- Çeşitli toplumların önemli eserlerini tanıyabilme,
- Müziğin genel yapısı ve tarihsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olma,
- Müziğin niteliğini bilen ve insanla müzik arasındaki temel ilişkiyi anlayabilen bireyler olma,
- Geçmişten günümüze müziğin her dönemine ait müziksel özelliklerin farkına varıp, ayırt edebilme özeliğini kazanma.

Müzik tarihi ile müzik eğitimi iç içedir. Müzik tarihi bize toplumların müzik kültürünü yani müziksel yaşayış biçimlerini öğretir. Müzik tarihi üzerine ülkemizde çok az kaynak bulunmaktadır. Bu da öğretimin verimliliğini düşürmektedir. Müzik tarihini bilmeden, müziğin içinde yaşamak, onu izlemek olanaksızdır. (Yurga,1995:3)

Müziğin çeşitli coğrafyaların medeniyetlerinde, tarihsel gelişimi ve çeşitli fonksiyonları vardır. (Dicle, 2004:582)

Müzik tarihinin çok geniş ve değişik bir doğası vardır. Bilgiye ulaştıkça daha fazlasının öğrenilmek istendiği ilgi çekici bir konudur. (Şenürkmez, 2007)

Günümüzde eğitim; çağdaş düşünce, gelişmiş öğretim-yöntem ve teknolojileri ile iyi yetişmiş öğretmen olmak üzere üç temele dayanmaktadır. (Alkan, 1998:16)

Müzik tarihi dersi öğretim programında, belirlenmiş amaçları gerçekleştirirken, fiziksel yapı, öğrenci grubunun ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, hazır-bulunmuşluk düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır.

“Müzik öğretimini geliştirirken bilimsel, sanatsal ve teknolojik yaklaşımların her üçünü de içeren bir yaklaşım izlenmelidir.” (Say, 2001:153)

Müzik tarihinin öğrenilmesi hem derslerde, hem de ders dışı çalışmalarda gereklidir.

Askerova müzik tarihi dersinin sağladığı yararları şöyle sıralamıştır: (Askerova, 2002: 61)

- Müzik eserlerinin öğrenilmesi ve icrası sürecinde, her müzik biçimini mantıklı bir şekilde anlamak;
- İç ve dış bağlantılarının çok zor olması nedeniyle, eserleri çok yönlü öğrenmek;
- Eserde müzik dramaturjisinin şartlarını göstermek;
- Milli müzikten, operalardan, balelerden, senfonilerden, piyano minyatürlerinden, vokal (şan) eserlerinden v.s. parçaları ezberden ya da notadan çalmak.

Aynı zamanda teoriyi, armoniyi, polifoniyi, müzik biçimlerinin analizini bilmek, bütün bu sıraladığımız görevlerin gerçekleşmesine yardımcı olacaktır. (Askerova, 2002: 64)

3. 3. Müzik Tarihinin Müzikbilim İçindeki Yeri

“Müzik hem bilim ve hem de sanat olma özelliğine sahip yeryüzündeki tek disiplindir.” (Çetinkaya, 1999:235)

Müzik bilim, müzik olgularını bilimsel bir yolla ele alır. Bilimsel ve tarihsel yöntemlerle müziğin bütün yönlerini inceler. (Büyük Larousse, 8490)

“Müzik bilim, müzik dillerinin yapılarını ve tarihsel gelişimlerini inceleyen bir bilim dalıdır.” Müzik icrasını, tekniğini, müzik tarihini, müzik estetiğini kapsar. (Say, 1992:872)

Say'a göre Müzikbilim, üç genel bölüme ayrılır. (Say,2000:18)

1. Tarihsel müzikbilim (çalgı bilgisi, ikonografi, seslendirme bilgisi, müzik yazıları bilgisi, kaynakça bilgisi, biyografi, form bilgisi, terminoloji, stil bilgisi)
2. Sistematik müzikbilim (müzikal akustik, ses ve işitme fizyolojisi, çalgı fizyolojisi, işitme psikolojisi, müzik psikolojisi, müzik sosyolojisi, müzik pedagojisi, müzik felsefesi, müzik estetiği, etnomüzikoloji).
3. Kullanım için (yararlanma amacıyla) müzikbilim (çalgı yapım bilgisi, müzik eğitimi, müziksel iletişim teknolojisi, müzik eleştirisi).

Müzikbilim; Dilbilim, Edebiyatbilim, Sanat Tarihi, Tiyatrobilim, Dinbilim, Fizik, Tıp, Sosyoloji, Halkbilim ve Felsefe ile de ilişkili bir bilim dalıdır.

Pisagor'dan beri müzik bilimi, diğer bilim dalları arasında yerini koruyarak, bugün diğer bilimlerle birlikte anılmaktadır. (Bulut, 2003:285)

Müzik ile ilgili bilgilerin tümü, müzik biliminin kapsamına girer. Bu bilgiler bilimsel araştırma ve inceleme yöntemleri kullanılarak elde edilir. Müzik sanatının oluşumu ve evrimi, insanın bu sanatla olan ilişkisi, müzik biliminin başlıca inceleme konularıdır. (Mimaroglu, 1999:186)

20. Yüzyılın ilk yarısında müzik tarihçileri, eserden yola çıkarak, bestecileri ve yaşadıkları dönemleri değerlendirmeye başlamışlardır. Bunlardan biri de Curt Sachs'tır. Sachs, bestecinin yeteneğini inceleyerek müziğin özüne iniyor ve tarihe ışık tutuyordu. (Say, 2000: 20)

3.4. Öğretimde Kullanılan Yöntem-Teknikler

Öğretim yöntemi öğrenciyi en iyi şekilde yetiştirmek için izlenen yoldur. Öğretmen ve öğrenci etkinliklerinin, belli öğretme teknikleri ve araçları kullanılarak, bir plana göre düzenlenmesi ve yürütülmesi amaçlanır. (Fidan,1986)

Öğrenciler, konuyla ilgili olarak herhangi bir etkinliğe katılmadan, yalnızca işittikleri şeyleri kolayca unuturlar. Ama, bizzat katıldıkları eğitim etkinlikleri, onların konuyu kalıcı olarak anlamalarını ve kolay kolay unutmamalarını sağlar.Yapılan bazı çalışmalar, klasik yöntemlerle uygulanan eğitim seviyesinin çok düşük olduğunu göstermektedir. (Küçükahmet, 2004:50)

Öğretmen, başarılı bir öğretim yapabilmek için, kendi yaratıcılığını kullanarak yeni yöntemler geliştirmelidir. Çünkü, seçim yapabileceği çok sayıda yöntem vardır. (Küçükahmet, 2004:53) Öğrenmeyi en etkili ve verimli hale getirmek için, kullanılacak yöntemin belirlenmesi çok önemlidir. Bu nedenle “hangi yöntem, nasıl uygulanırsa daha verimli sonuç alınır?” sorusuna cevap bulmak gerekir.

Öğretim metotları, program ve öğretmen merkezli olmaktan çıkarılıp, öğrenci merkezli hale getirilirse, konuya uygun yöntemler tespit edilip uygulanırsa, daha verimli sonuçlar elde edilir. (Bilgen, 1994: 35)

Öğrenme teknikleri ve öğretim araç-gereçleri yerinde ve zamanında kullanıldığında öğretim başarılı olur. (Yalın, Hedges, Özdemir, 1996: 7)

Literatürde, yöntem ve teknik kavramları birbirine karıştırılmaktadır. Yöntem, hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol, teknik ise; öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünüdür. (Demirel,39) Bu anlam karışıklığını önlemek için yöntem ve teknik kavramları birlikte kullanılmıştır.

Öğretim elemanları, öğrencilerin öğrenme etkinliklerine aktif olarak katılmalarını, öğrenim hayatlarının daha başarılı olmasını sağlamak için, en uygun öğretim yöntemlerini kullanmalıdır. Böylece öğrencilerin, ders dışı etkinliklere daha fazla katılmaları sağlanacak, istenmeyen davranışları da azalacaktır. (<http://web.deu.edu.tr/aek2004/12/Ira.pdf>)

Başarılı bir öğretmen olmak için, çok sayıda ve değişik öğrenme metotları kullanılmalıdır. Okullarda müfredat değiştirilebilir, araç-gereç sayısı fazlaştırılabilir, fiziksel çevre yenilenerek okul saatleri de uzatılabilir. Ama nitelikli öğretmenlerin bulunmadığı bir eğitimde, yapılan bütün bu ve benzeri değişiklikler başarıyı artırmaz. (Yalın, Hedges, Özdemir, 1996: 7, 47)

Öğretim yöntem-teknik ve stratejilerinin temeli “bu dersi nasıl öğretebilirim?” sorusunun cevabıdır. Etkili bir öğretim için, derslerde farklı yöntemler bir arada kullanılmalıdır. Müzik tarihi derslerinde, program hedefleri göz önünde bulundurularak, işlenecek konulara uygun farklı yöntemler kullanılabilir. Öğretimde konulara uygun olarak değişik yöntemleri kullanan bir öğretim elemanının yöntem repertuarı geniş sayılır. İdeal öğretim elemanları sürekli olarak repertuarlarını genişletip bilgilerini yenilerler. (Ültanır, 2003:167)

Öğretim elemanının öğrencilere karşı görevini tam olarak yapabilmesi için, öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanmasını bilmesi gerekir. Konunun özelliğine göre, kullanılacak olan yöntem ve teknikler değişebilir. Bir derste çeşitli yöntem ve teknikleri kullanmak, öğrencilerde davranış değişikliği oluşturmada etkili olur. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 40)

Öğretimde seçilecek olan yöntem, teknik ve stratejiler, dersin kapsamındaki amaçlara göre şekillenir. Öğrenmenin gerçekleşmesi, hem öğreticinin etkin katılımına, hem de dersi uygun zamanda ve uygun şekilde anlatmasına bağlıdır.

Öğretim elemanının aktif öğrenme yöntemlerini kullanması, sınıfa hakimiyetini, öğrencilerin sağlıklı düşünmesini ve kendilerini kontrol etmelerini sağlar. (İra, 2004)

Öğretmek, öğrenme sürecini yönlendirmek demektir. İyi bir öğretim ancak öğrenmede istenilen değişiklikleri meydana getirmekle gerçekleşir. Bu da eğitim sürecinin kalitesini artırır.

Öğretimdeki bazı temel öğrenme ilkeleri şunlardır:

- Öğrenme, geçmiş ve güncel tecrübelerle dayanır.
- Sınıf atmosferi öğretimde etkilidir.
- Ders planlaması, öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme stratejileri dersin etkin olmasında büyük rol oynamaktadır.
- Birden çok duyu organına hitap edecek yöntemler kullanılarak dersin kalıcılığı sağlanmalıdır.
- Dersin, programındaki amaçları dikkate alınarak uygun yöntem ve teknik seçilmelidir.
- Seçilen yöntemler dersin amacıyla aynı doğrultuda olmalıdır.
- Öğretmen, kazanımların yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir.
- Öğrenme düzeyi ve çevre etkenleri göz önünde bulundurularak, öğrenme-öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınmalıdır.
- Öğretimin kalıcılığını artırmak için, dersin amacına ulaşmasında yardımcı olabilecek uygun görsel ve işitsel materyallerden yararlanılmalıdır.
- Öğrencilerin ders içindeki iletişim ve etkinliklerini artırmak için bireysel çalışmaların yanı sıra grup çalışmalarına da yer verilmelidir.
- Derste öğrenci merkezli bir eğitim uygulanmalı, öğrencinin yaratıcı düşünme, grup çalışması, vb. gibi öğrenme sürecinde aktif öğrenme yöntemlerinin kullanıldığı bir ortam sağlanmalıdır.

Yöntem seçimini etkileyen faktörler şöyle sıralanabilir:

- Öğretmenin yöneme yatkınlığı,
- Zaman ve fiziksel imkanlar,
- Maliyet,
- Öğrenci grubunun büyüklüğü,
- Konunun özelliği,
- Öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler.

Bilen (1993)'e göre yöntem ve teknikler seçilirken göz önünde bulundurulması gereken özellikler aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

(Yılmaz, Sünbül, 2000:88)

- Öğretim yöntem ve teknikleri, belirli hedef ve hedefleri gerçekleştirecek biçimde seçilmeli ve örgütlenmelidir.
- Yöntem ve teknikler, öğretme etkinliklerini tekdüzelikten kurtarıcı nitelikte olmalı, değişik etkinlikler için değişik teknikler kullanılmalıdır.
- Yöntem ve teknikler, öğretimin bireyselleştirilmesini sağlayıcı, bireysel ihtiyaçları karşılayıcı nitelikte olmalıdır.
- Öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme yaşantılarının tutarlılığını ve birlikteliğini sağlayıcı nitelikte olmalıdır.

Teknikler belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken önemli bir özellik de, tekniğin öğrencilerin başarısına katkısıdır. (Yılmaz, Sünbül, 2000:88)

Öğretim elemanı, etkili öğretim yöntem ve tekniklerini bilmeli, bunları en uygun şekilde uygulamalıdır. İyi seçilen öğretme yöntem ve tekniklerinin, eğitimin amacına ulaşmasında etkisi büyüktür. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 60)

3.4.1. Düz Anlatım Yöntemi

Düz anlatım yöntemi, öğretimde en çok kullanılan yöntemlerin başında yer almaktadır. Öğretmen merkezli olan ve genellikle bilgi vermek amacıyla kullanılan bu yöntem, öğrenciyi pasifleştirdiği için çok etkili bir yöntem değildir. Öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde konuya bir giriş yaparak, görsel-işitsel materyallerle konunun desteklendiği bir anlatım daha etkili olur.

Modern öğretim yöntemleri arasında yer verilmemesine rağmen düz anlatım yöntemi, çok sık kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemin etkili olabilmesi, öğretim elemanlarının bilgi, yetenek ve deneyimine bağlıdır.

(Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002:42)

Bu yöntem, çoklu ortamlarda bilgi sunmak, öğrencileri ikna etmek ve konulara açıklık getirmek için kullanılmaktadır. (Yılmaz, Sünbül, 2000:139)

Düz anlatım yöntemi, öğretmenin bilgilerini, pasif olarak anlattığı geleneksel bir yöntemdir. Çok sık ve yanlış kullanımı nedeniyle en etkisiz yöntem olarak da bilinmektedir. (Küçükahmet, 2004: 54)

Özellikleri

- Kalabalık gruplara aynı anda konunun aktarılmasını sağlar.
- Verimli bir yöntem değildir.
- Dinleyenlerin dinleme ve not alma özelliklerini geliştirir.
- Bu yöntemi kullanan kişi ses tonuna, cümlelerin basit, kısa ve anlaşılır olmasına, bol örnek kullanmaya, konuları ana ve alt başlıklara ayırmaya ve uzun süre konuşmamaya, görsel materyaller kullanmaya önem vermelidir.

3.4.2. Problem Çözme Yöntemi

Problem çözme metodu John Dewey'in "düşünme" işini çözümlemesinden sonra gelişmeye başlamış olan bir öğretim metodudur. (Yılmaz ve Sünbül, 2000:154)

Bir çeşit buluş yoluyla öğretim olan problem çözme yöntemi, öğrencilerin tek veya gruplar halinde gerçek problemleri çözmeye çalışmaları şeklinde uygulanır. Grupla problem çözme, bireysel olarak problem çözmeden daha üstündür. Çünkü, eleştirel katılımcı sayısı daha fazladır. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 43)

Problem çözme yöntemiyle öğrenme yaklaşımı, bilimsel araştırma yöntemini temel almaktadır. Bu yaklaşımın özü John Dewey'in genel problem çözme yöntemindeki 5 aşamaya dayanmaktadır.

1. Problemi tanıma.
2. Geçici hipotezleri formüle etme.
3. Veri toplama, organize etme, değerlendirme ve açıklama.
4. Sonuca ulaşma.
5. Sonuçları test etme.

"Problem çözme yönteminde zihnin analiz etme, genelleme ve sentez etme gibi en yüksek bilişsel fonksiyonları kullanılmaktadır". (Küçükahmet, 2004: 60)

Özellikleri

- Eleştirel düşünme, karar verme, sorgulamayı geliştirir.
- Öğrenci merkezlidir.
- İlgil ve güdüyü artırır.
- Kalıcı öğrenmeyi sağlar

3.4.3. Proje Yöntemi

Proje, bireylerce ya da küçük gruplarca yerine getirilen bir çeşit problem çözme etkinliğidir. Bu yöntemde göre, projeler için konular öğrencilerce seçilmelidir. Projenin planlanması ve uygulanması da öğrenciler tarafından yapılmalıdır.

3.4.4. Durum İnceleme Yöntemi

Durum inceleme yöntemi ile yapılan öğretim, belirli türde genellemeler yapmayı temel alan; bir birey, durum, karar ya da sorunla ilgili oldukça derin çalışmaları içerir. Bu yöntem, bir dizi durum çalışması yapmadan çok, yoğun ve derin bir çalışmadan, dolaylı biçimde anlam çıkarma olanağı vermesi nedeniyle yararlıdır.

Durum inceleme yönteminde, öncelikle konu belirlenir ve çalışmaya başlanır. Seçilen konu, tarihi veya çağdaş bir konu olabilir.
(Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002:45)

3.4.5. Rol Oynama Yöntemi

Rol oynama yöntemi; bir durum ya da olayın bir grup önünde dramatize edilerek gerçekleştirildiği bir yöntemdir. Bu yöntem özellikle fen, spor, müzik ve sanat alanlarında kullanılır. Grup üyeleri, yalnızca dinlemek ya da tartışmak yerine, olayın nasıl oluştuğunu izler ve konunun ayrıntısına inerler.

(Küçükahmet, 2004:62-67)

Bu yöntem aşamalar halinde gerçekleşir. Önce ortam oluşturulur ve sahne hazırlanır. Sonra roller için öğrenciler görevlendirilir. Diğer öğrencilerde oyunu

dinlemek ve tartışmak için değil, olayın nasıl meydana geldiğini seyredip anlamak için çalışırlar.

Rol oynama tekniği, oyunlaştırma yoluyla bir konuya açıklık getirmek için kullanılan bir yöntemdir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 45)

Gösteri yöntemi, ğretim elemanınım ya da bir başka kaynak kişinin, dersin hedef davranışlarına uygun olarak, öğrencilerin karşısında, bir değişkenin nasıl yapılacağını göstermek için yaptığı etkinliklerdir. “zellikle öğrencilere yeni bilgi ve becerileri kazandırırken kullanılabilir en etkili yöntemlerden birisidir.”

(Yılmaz ve Sünbül, 2000: 161)

zellikleri

- ğreten merkezlidir.
- Bir grup önünde bir için nasıl yapıldığını göstermek amacıyla yapılır.
- Amaç iyi belirlenmelidir.
- Kullanılacak araç-gereçler önceden belirlenmelidir.
- Gösteri dikkat çekici olmalıdır.
- Yaparak yaşayarak öğrenmeyi esas alır.
- Öğrenciye iletişim kurma, anlama ve yaratıcılık, akıcı konuşma ve ifade gücü becerilerini kazandırır.

3.4.6. İnceleme ve Gezi Yöntemi

“Eğitsel amaçları gerçekleştirmek için, okul tarafından organize edilen geziye ilişkin faaliyetlerin tümü, gözlem gezisi yönteminin kapsamına girmektedir.” (Küçükahmet, 2004:64)

“Bu yöntemle öğrenciler yaşamı daha iyi öğrenebilirler.” (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 47-48) Sınıf ortamında iyi ğretilenmeyen bazı konular, bu yöntemle

daha kalıcı bir şekilde öğretilir. Önce amaca uygun yer belirlenir. Belirlenen yer öğrenciler tarafından gezilerek, görülerek incelenir. Öğrenciler konu hakkında yeterli bilgi kazanacakları için, bu yöntem etkili bir öğretim yöntemidir.

Müzik tarihi eğitimi süresi boyunca konserlere, tarihi yerlere, sergilere, operalara gözlem gezileri düzenlenebilir. Bu geziler sayesinde öğrencilerin akademik ve sosyal görüş açıları değişir ve gelişir. (Uçaner, 2007: 10)

3.4.7. Grup Tartışma Yöntemi

Tartışma yöntemi aktif öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar. Bütün öğrencilerin dersin amaçları doğrultusunda, bilgi ve fikir alışverişlerinde bulunması anlamına gelir. “Sınıfta öğretmen-öğrenci; öğrenci-öğrenci etkileşimi açısından oldukça etkili bir yöntemdir.” (Yılmaz ve Sünbül, 2000: 177)

Grup tartışması yöntemi, öğrencilerin bir konu ya da sorun üzerinde birlikte konuşarak, çözüm yolları aradıkları bir yöntemdir. Bu yöntemde bütün öğrenciler aktif durumdadır. (Küçükahmet, 2004: 74)

Grup tartışma yöntemi bütün öğrencileri düşünmeye yöneltmek, konu ya da sorunla ilgili anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak için kullanılan bir yöntemdir.

Tartışma yönteminde şunlara dikkat edilmelidir:

- Tartışma yönteminin kullanılacağı konu önceden belirlenmelidir.
- Tartışmaya bütün sınıfın katılması sağlanmalıdır.
- Önemli noktalar görsel materyaller kullanılarak belirtilmelidir.
- Değerlendirme yapılabilmesi için ders süresinin tamamı tartışmaya ayrılmamalıdır.

- Tartışma sonunda sonuç özetlenmelidir.

Tartışma yöntemi, özellikle küçük öğrenci gruplarında etkili olan bir yöntemdir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 47-48)

Özellikleri

- Öğrenciyi bir soru üzerinde düşündürmeyi hedefler.
- Öğrenci-öğrenci etkileşimi söz konusudur.
- Öğrencilerin düşüncelerini ifade etmesini ve yorum yapmasını sağlar.

3.4.8. Gösterip Yaptırma Yöntemi

Gösterip yaptırma yönteminde, önce konu ile ilgili ders araç ve gereçleri öğrencilere gösterilerek açıklama yapılır. Daha sonra araç-gereç kullanılarak, öğrencilere alıştırma ve uygulama yaptırılır. Bu uygulama göze ve kulağa hitap ettiği için, etkili bir öğretim yöntemidir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 47-48)

Özellikler

- Öğretim elemanı yapılacak işi yapar, daha sonra da öğrencilerin yapması ister.
- Yapılacak işlem bölümlere ayrılır ve aşama aşama yapılır.
- Çok sayıda duyu organına hitap ettiği için kalıcı ve verimlidir.

3.4.9. Beyin Fırtınası

Beyin fırtınası, değişik olaylar karşısında, çok sayıda düşüncenin üretilmesi için kullanılan bir tekniktir. Grubun her üyesinin sıra ile tartışılan problemlerle ilgili düşüncelerini ortaya koymasıyla uygulamaya devam edilir.

Bu teknik sayesinde öğrenciler derse aktif olarak katılırlar. Yaratıcılık(buluş) yetenekleri gelişir. Eğitim ortamları zevkli, akıcı ve canlı bir havaya dönüşür. Beyin fırtınası, bir konuyu açıklığa kavuşturmak, konu hakkında karar vermek ve fikir üretmek için kullanılan yaratıcı bir tekniktir. Bu teknik, öğrencilerin eleştirel ve düşünsel becerilerinin sergilendiği yaratıcı bir tekniktir.

(Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002)

Özellikleri

- Bir konuya çözüm getirmek, karar vermek ve fikir üretmek için kullanılır.
- Açıklama ve ayrıntıya girilmez.
- Amaç önceden belirlenir ve buna göre ortaya atılan fikirler değerlendirilir.
- Zaman sınırlaması vardır.
- Herkesin katılımı sağlanır.

3.4.10. Mikro Öğretim

“Mikro öğretim normal öğrenme öğretim süreçlerinin karmaşıklığını basitleştirmeyi amaçlayan bir laboratuvar öğretim yöntemidir.”

(Küçükahmet, 2004:100)

Mikro öğretimle, öğretim ortamının kolaylaştırılması için, öğrenci sayısı ve süre sınırlandırılır. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002)

Özellikleri

- Daha çok öğretmen yetiştirmede kullanılan bir yöntemdir.
- 5-20 dakika arası sınırlıdır.
- Mikro öğretim seçilmiş davranışın istenilen düzeye gelinceye kadar tekrarı esasına dayanır.

3.4.11. Örnek Olay İnceleme Yöntemi

Örnek olay metodu, verilen konuyla ilgili yaşanan olayların sınıf ortamında neden-sonuç ilişkisine göre incelenmesiyle; öğrencilerin konuya daha hızlı ve kalıcı çözüm yollarını bulmalarına yardımcı olmak için kullanılan bir yöntemdir.

(Yılmaz ve Sünbül, 2000: 164)

Bu yöntemle öğrenciler, bir olaya aktif olarak katılırlar. Özellikle sosyal bilimler alanında kullanılan en iyi yöntemlerden birisidir. (Küçükahmet, 2004:71-72)

Öğrencilerin, üzerinde çalışılan olayla ilgili, gerçek ve sağlam bilgileri toplayarak, öğrenerek ve analiz ederek olayı anlatmalarını sağlar. İş çevrelerinde, sosyal hizmetlerde, tıpta, hukukta ve ticaret alanlarında kullanılan en iyi öğretim yöntemlerinden biridir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002:51)

Özellikleri

- Gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayın görsel ya da işitsel olarak sınıf ortamında çözülmesine dayanır.
- Örnek olay önceden belirlenir.
- Temelde tek bir sorun ancak birden çok çözüm olmalıdır.

3.4.12. Programlı Öğretim

Programlı öğretim bireysel öğrenme yöntemidir. Bilginin temel öğelere ayrılarak, belirli bir sıraya göre düzenlenip öğrenilebileceği varsayımına dayanmaktadır. (Küçükahmet, 2004:93)

Bu öğretim yöntemi, öğrenmenin basitten karmaşığa doğru gerçekleştiği, aktif katılımın sağlandığı bir yöntemdir.

Özellikleri

- Bu öğrenme pekiştirme temellidir.
- Öğrenme yavaş yavaş gerçekleşir.
- Öğrenme kolaydan zora doğru gerçekleşir.
- Bireyler aktiftir.
- Öğrenme esnasında oluşan yanlışlara anında müdahale söz konusudur.

3.4.13. Ekiple Öğretim Yöntemi

Ekiple öğretim yöntemi ilk kez 1957 yılında U.S.A’da Dr. J. Lloyd Trump tarafından “Geleceği düşünme” isimli eserde ortaya atılmıştır. Trump’un açıklamalarından hareket ederek, Curzon ekiple öğretimi şöyle tanımlamaktadır: “Ekiple öğretim iki ya da daha fazla sayıda öğretim elemanı ve diğer ilgililerin, öğretim etkinliklerini planlama, sunma ve değerlendirmede anlamlı ve metodolojik işbirliğidir.” (Küçükahmet, 2004:92)

İki ya da daha fazla sayıda değişik branşlardaki öğretim elemanlarının, bazı dersleri birlikte planlayıp, takım halinde okutmaları şeklindeki öğretim yöntemidir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 55)

3.4.14. İşbirlikçi Öğrenme

İşbirliğine dayalı öğretim, grup şeklinde bir çalışmadır. Bu öğretimin en önemli özelliği, öğrencilerin bir ortak amaç etrafında, küçük takımlar halinde çalışmalarınıdır. Öğrenciler birbirleriyle yardımlaşarak konuyu öğrenirler. (Açıkgöz,1992:3)

İşbirliği (cooperation), birlikte çalışarak ortak amaçlara ulaşmaktır. Yapılan araştırmalar, araştırmayı yapan ve çalışmaya katılanlar için, oldukça yararlıdır. Bir gruptaki öğrencilerin, bilgilerini en üst düzeye çıkarmaları açısından, özellikle küçük gruplar için daha yararlı bir yöntemdir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002)

3.4.15. Soru-Cevap Yoluyla Öğretim

Soru-cevap yöntemi, bütün öğretim yöntemlerinin içerisinde kullanılabilen bir yöntemdir. (Sünbül, Yılmaz, 2000:148)

Öğretim elemanının tespit ettiği soruların, öğrenciler tarafından sözlü olarak cevaplandırıldığı öğretim yöntemidir. Bu uygulamada öğretim elemanı neyi, ne zaman soracağını planlamalı ve öğrencileri kontrol etmelidir.

(Küçükahmet, 2004:57)

Öğretim elemanları bu yöntemi kullanırken şu noktaları belirlemek durumundadır: (Yılmaz ve Sünbül, 2000:152)

- Hangi hedef-davranış ve konularla ilgili sorular sorulacak,
- Soru çeşidi, biçimi ve konularla ilişkisi,
- Öğrencilerin verebileceği muhtemel cevaplar,
- Sorunun öğrenci düzeyine uygunluğu,
- Öğrenci kaynaklı soruların niteliği,
- Soru sayısı ve zamanlaması.

Özellikleri

- Öğrenci-öğrenci etkileşimi söz konusudur.
- Hemen hemen her derste kullanılabilir.
- Sorular tüm sınıfa yöneltilir ve biraz bekledikten sonra cevaplar alınır, yanlış varsa düzeltilir ve pekiştirme yapılır.

3.5. Müzik Tarihi Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bütün derslerde olduğu gibi, Müzik Tarihi dersinin anlatımında da birçok yöntem ve teknik kullanılmaktadır. Konuya uygun seçilecek olan öğretim yöntemlerinin, dersin amaç ve hedeflerine ulaşmasında büyük bir rolü vardır.

Müzik tarihi eğitiminde kullanılacak öğretim yöntem ve tekniklerinin tam anlamıyla ne olduğunu bilmek ve dersin gidişatına göre uygun yöntem ve tekniği kullanabilmek, öğretim elemanının alanında uzmanlaşabilmesi açısından çok önemlidir.

Derste kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri öğrenci üzerindeki en etkili değişkenlerden biridir. Seçilecek olan uygun yöntem, öğrencilerin derse olan ilgisinin sürekli ve kalıcı olmasını sağlar. Aktif öğrenmede kullanılan uygun yöntem ve teknik ile öğrenciye kazandırılan bilgileri öğrenciler, tüm yaşamları boyunca kullanıp sürekli kendini yenileyen bireyler olarak yaşamlarını sürdürebilirler.

Müzik Tarihi öğretiminde yaygın olarak kullanılan yöntem-teknikler şunlardır:

Düz Anlatım Yöntemi, Beyin Fırtınası, Ekiple Öğretim Yöntemi, Soru-Cevap, Problem Çözme Yöntemi, Grup Tartışma Yöntemi, İşbirlikçi Öğrenme, Proje Yöntemi, Durum İnceleme Yöntemi, İnceleme ve Gezi Yöntemi, Örnek Olay İnceleme Yöntemi, Programlı Öğretim, Gösterip Yaptırma Yöntemi.

Anket verilerine göre; Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Öğretmenliği Programlarında çoğunlukla; Düz Anlatım, Beyin Fırtınası, Ekiple Öğretim, Soru Cevap, Problem Çözme, Grup Tartışma, İşbirlikçi Öğrenme, Proje, Durum İnceleme, İnceleme ve Gezi, Örnek Olay İnceleme, Programlı Öğretim Yöntemleri; Güzel Sanatlar Fakültelerine bağlı müzik bölümlerinde ise; Düz Anlatım, Beyin Fırtınası, Grup Tartışma, İşbirlikçi Öğrenme, Proje, Durum İnceleme, Programlı Öğretim, Gösterip Yaptırma Yöntemleri kullanılmaktadır.

3.6. Öğretim Stratejileri

Strateji, bir şeyi elde etmek ya da amaca ulaşmak için izlenen yol ve uygulanan plandır. (Yılmaz, Sünbül, 2000:87)

Clark ve Starr'a göre strateji, dersin hedefine ulaşmasını sağlayan bir yaklaşımdır. Dersle ilgili yöntem-teknik, araç ve gereçlerin belirlenerek dersin hedeflerine ulaşmasını sağlayan bir çalışmadır. (Bilen,1992;Fidan ve Erden, 1993)

Öğretim stratejileri şunlardır:

3.6.1. Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi

Bu yöntem, aslında bir keşfetme sürecidir. Yani var olan bir bilgiyi yeniden keşfetmedir.

Buluş yoluyla öğrenmede, öğretim elemanının, öğrencilere rehberlik yaparak, onları yönlendirdiği bir yöntemdir. Öğrenme, özelden genele doğru düzenlenir, bu süreçte öğrenciler, aktif bir şekilde konuyu öğrenirler.

(Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 57)

Bruner'in kuramının motivasyon, yapı, sıra ve pekiştirme olmak üzere dört temel ilkesi vardır. Akıl yürütme yoluyla öğrenmeyi sağlayan bu yaklaşım, tümevarım yöntemini esas alır. Yani özelden genele ulaşmayı hedef alır.

(Yılmaz ve Sünbül, 2000: 94-96)

Özellikleri

- Bu stratejide anlamlı öğrenme temeldir.
- Öğretim elemanı yol göstericidir.
- Bireylerin öğrenme sürecinde aktif olduğu bir öğrenme modelidir.

- Yaparak, yaşayarak öğrenme söz konusudur.
- Öğrenme somuttan soyuta doğru düzenlenir.
- Öğretim sürecinin merkezinde öğrenci vardır.

3.6.2. Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi

Sunuş yoluyla öğretme, bilgilerin en iyi şekilde hazırlanarak öğrencilere sunulduğu bir yöntemdir. (Tan, Kayabaşı, Erdoğan, 2002: 58) Yani bilgilerin genelden özele doğru verilip, dersin sonunda bir bütün haline getirildiği stratejidir.

Kavram, genelleme ve sınıflama gibi bilgi düzeyindeki hedef-davranışların kazandırılmasında kullanılan bir yöntemdir. (Yılmaz ve Sünbül, 2000: 89)

Öğretilecek bilgiler kendi içinde bir bütünlük ve anlam taşımalıdır. Anamlı bir öğrenme için öğrencide, olumlu yönde bir hazırlığın olması gerekir. (<http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=274>)

3.6.3. Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi

Öğretim elemanının öğrencileri yönlendirici, onlara yol gösterici bir konumda olduğu; öğrencilerin araştırma ve inceleme yapmalarına ağırlık veren bir stratejidir.

Bu çalışmada öğrenciler, problemi belirleyerek çözüm yollarını araştırır. Çözüm için topladıkları verileri değerlendirerek, sonuca ulaşırlar. (Fidan 1985:93)

Öğrencinin bilimsel yöntemi kullanmasını sağlayan üst düzeyli zihinsel süreçlerin geliştirilmesinde en etkili olan bir stratejidir. (Yılmaz ve Sünbül, 2000, 99)

3.7. Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri

Teknoloji, birçok kişinin düşündüğü gibi makine kullanmak değil, bilimin uygulamalı bir sanat alanına dönüşmesidir. (Saetler, 1968:5)

Küreselleşen dünyamızda, teknoloji ister istemez hayatımızın her aşamasına girmiş, eğitim ve öğretimin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Teknoloji, karşımıza eğitim ve öğretim teknolojisi olarak çıkmaktadır.

Eğitim teknolojisi; öğretim ilkelerini uygulayabilmek için oluşturulmuş tekniklerdir. (Cleary, 1976) Bireyin öğrenme ihtiyacını, en uygun sürede ve en yüksek düzeyde öğrenmesi için, uygun tasarımlar oluşturma aşamasına verilen addır. (Gezer, 2007:29)

Öğretim teknolojisi ise; öğrenme sürecinde yer alan her türlü materyali içine alır. (Armsey, Dahl, 1973:16) Öğretim teknolojileri, öğrenme düzeylerini en üst düzeye çıkarmayı amaçlar.

Günümüzde eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biri de teknolojidir. Derste kullanılan yöntem ve tekniğe bağlı olarak seçilecek olan uygun teknolojik materyaller, eğitimi daha kalıcı ve anlaşılır yapacaktır.

Öğretim materyalleri öğretmede farklı amaçlar için kullanılmaktadır. Bazı ortamlarda öğretmeni destekleyen bir amaçla, bazen de konuların doğudan öğrencilere aktarılmasında kullanılır. (Yanpar, Yıldırım:12)

Öğrencilerin hayatına her geçen gün biraz daha giren teknolojinin, Geleneksel Müzik Eğitimi ile kıyaslandığında, günümüz müzik eğitimcileri tarafından kısmen kullanıldığı söylenebilir. Bilgisayar, projektör, elektrik piyano, cd-kasetçalar ve kaydediciler vs. gibi teknoloji ürünleri, müzik derslerinde, öğretim elemanları tarafından rahatlıkla kullanılacak eğitim araçlarıdır. (Arapgırlıoğlu, 2002:163)

Müzik eğitimcileri, çağın gerektirdiği şekilde bilgi ve becerilerini artırarak, öğrencilerini müzik eğitiminde çağdaş dünya standartlarına göre hazırlamalıdır. (Arapgırlıoğlu, 2002:164)

Eğitim ve teknolojinin temel amacı, kişilerin gelişimine etkin bir şekilde katkı sağlamaktır. Bu yüzden insanoğlunun yetiştirilmesinde önemli rolleri vardır. (Levendoğlu, 2004: 216)

Sönmez'e (1997) göre, öğretim materyalleri öğrencinin ilgisini ve dikkatini hedeflenen davranışlara yöneltir. Onların derse katılmalarını, yaparak ve yaşayarak öğrenmelerini sağlar. (Yanpar, Yıldırım: 3)

Günümüzde müzik eğitiminde kullanılan materyal ve yöntemler tek başına yeterli değildir. Eğitim ve öğretimin daha verimli hale gelmesi ve istenilen hedefin gerçekleştirilmesi için yeni, modern araçlardan ve teknolojiden de yararlanılmalıdır. Değişik öğretim yöntemleri öğrenci merkezli bir anlayışla uygulanarak müzik eğitimine gereken önem verilmelidir. (Albuz, 2002:149)

“Öğretim materyalinin seçiminde en önemli ölçüt, materyalin öğrenciye ve dersin amaçlarına uygun olmasıdır.” (Demirel, Seferoğlu, Yağcı, 2003)
Öğretimde kullanılan materyaller şunlardır:

Projeksiyon makinaları

- Tepegöz projeksiyon makinesi,
- Slayd projeksiyon makinesi,
- Film şeridi projeksiyon makinesi,
- Film makinesi,
- Opak projeksiyon makinesi.

Fotografikler ve Grafikler

- Tepegöz şeffafi,
- Slayd,
- Film şeridi,
- Eğitici filmler,
- Düz resimler,
- Levhalar.

Üç Boyutlu Ders Araçları

- Modeller,
- Gösteri gereçleri,
- Yazı tahtası,
- Bülten tahtası.

Tamamlayıcı Öğretim Materyalleri

- Kitaplar,
- Defterler,
- Yazılı ödevler,
- Teksirler.

Elektronik Otoriteler

- TV,
- Video,
- İnternet,
- Bilgisayar,
- CD Rom,
- CD.

Bir sistem ağı olarak eğitimde kullanılmaya başlanan “elektronik otoriteler” en küçük bir bilginin, anında paylaşımına imkan vererek, bir anlamda dünyayı küçültmüşlerdir. (Küçükahmet, 2004:126)

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

BULGULAR

- Müzik tarihi dersinin programdaki saati kısmen yetersiz görülmüştür.
- Müzik tarihi alanında uzmanlaşmış öğretim elemanı yetersizdir.
- Müzik tarihi dersinde öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu sadece birkaç kaynak kitapla dersi sınırlandırmıştır.
- Öğretim elemanları, müzik tarihi dersinde dersin kalıcılığını artıracak yeterli sayıda öğretim yöntemlerini bir arada kullanmamaktadır.
- Müzik tarihi dersi diğer derslerle ilişkilendirilmemektedir.

4.1. ANKET SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Türkiye’de müzik tarihi dersinin, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakültelerinde veriliş yöntem ve tekniklerini ortaya koymak amacıyla, çalışmanın örnekleminde yer alan öğretim elemanlarının durumu ve görüşleri, uygulanan anket sonuçlarına göre, 2 başlık ve 24 alt başlık altında değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler önce tablolaştırılmış, daha sonra da grafiğe dökülmüştür. Grafikler ve tablolar öğretim elemanlarının cevaplarına göre şekillendirilmiştir. Aşağıdaki veriler çalışmanın örneklemine aittir.

4.1.1. Öğretim Elemanlarına Ait Kişisel Bilgiler:

Bu bölümde öğretim elemanlarına ait kişisel bilgiler yer almaktadır. Bu bilgiler içerisinde; öğretim elemanlarının lisansta mezun oldukları yüksek öğretim kurumları, mezun oldukları ana çalgıları, şu anki dalları, şimdi görev yaptığı kurumlar, eğitim düzeyleri, unvanları, yaşları, hizmet süreleri, bu dersi kaç yıldır verdikleri, bu dersle ilgili akademik çalışmaları ve haftada kaç saat müzik tarihi dersine girdiklerine ait sorular yer almaktadır.

4.1.1.1. Öğretim Elemanlarının Lisans Mezuniyetlerinin Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının lisansta mezun oldukları yüksek öğretim kurumları Tablo 1’de ve Grafik 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Öğretim Elemanlarının Lisans Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumları

Veriler	Müzik Öğretmenliği	%	Müzik Bilimleri	%	Konservatuar	%	Diğer*	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	7	77,8	2	22,2	0	0	0	0	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	38	1	12	2	25,0	2	25,0	8	100
Toplam	10	58,8	3	17,6	2	11,8	2	11,8	17	100

* Diğer: Bakü Müzik Akademisi, Berklee College of Music.

Ankete katılan Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının; % 77,8’ i “Müzik Öğretmenliği”, % 22,2’si “Müzik Bilimleri” mezunudur.

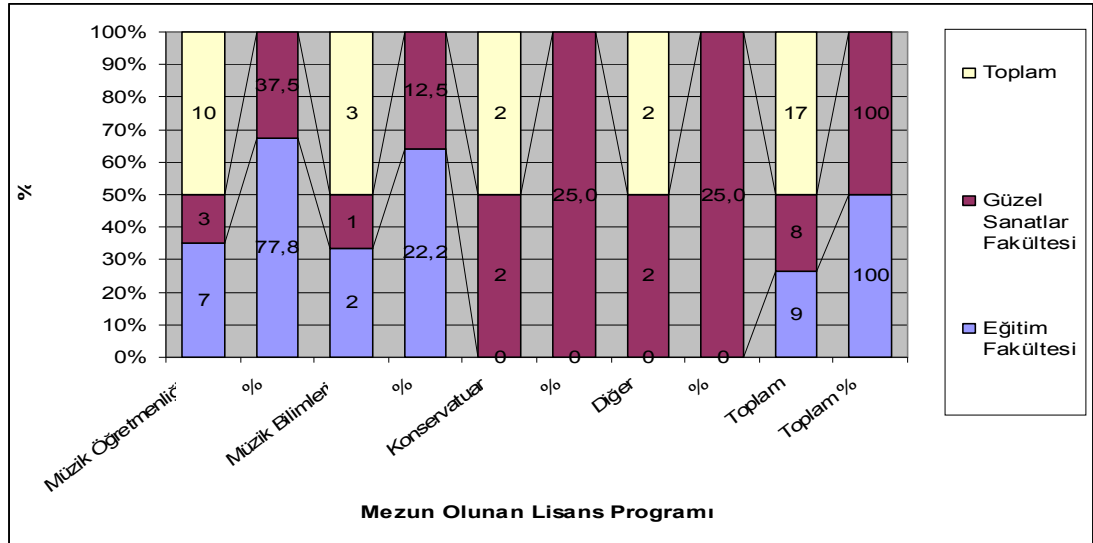
Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim elemanlarının ise; %38’i “Müzik Öğretmenliği”, % 12’si “Müzik Bilimleri”, % 25’i “Konservatuar” ve % 25’i de

“Diğer(Bakü Müzik Akademisi, Berklee College of Music)” müzik alanlarından mezun olmuşlardır.

Toplamda ise; öğretim elemanlarının % 58,8’i Müzik Öğretmenliği Lisans programından mezundur. % 17,6’sı Müzik Bilimleri Lisans mezunuyken, %11,8’i Konservatuar ve %11,8’i diğer(Bakü Müzik Akademisi, Berklee College of Music)” müzik alanlarından mezun olmuşlardır.

Eğitim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakültelerinde Müzik Tarihi dersine giren öğretim elemanlarının, ağırlıklı olarak Müzik Öğretmenliği Programından mezun oldukları görülmektedir.

Grafik 1: Öğretim Elemanlarının Lisans Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Kurumları

4.1.1.2. Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgıların Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının mezun oldukları ana çalgılar Tablo 2 ve Grafik 2’de yer almaktadır.

Tablo 2: Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgılar

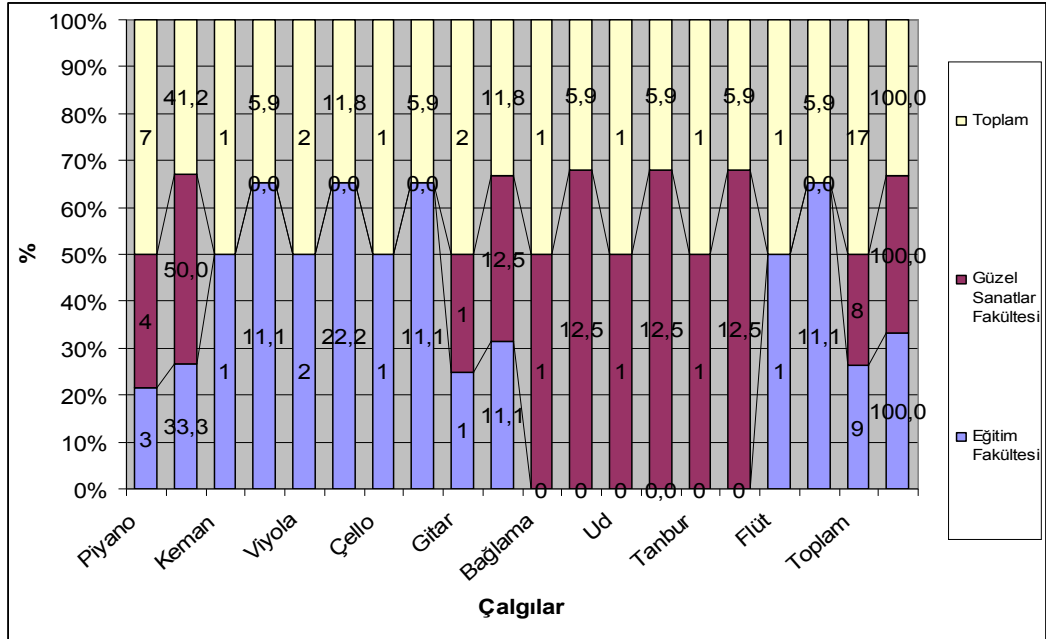
Veriler	Eğitim Fakültesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Toplam
Piyano	3	4	7
%	33,30	50	41,00
Keman	1	0	1
%	11,11	0	5,90
Viyola	2	0	2
%	22,22	0	11,80
Çello	1	0	1
%	11,11	0	5,90
Gitar	1	1	
%	11,11	12,5	11,80
Bağlama	0	1	1
%	0,00	12,5	5,90
Ud	0	1	1
%	0,00	12,5	5,90
Tanbur	0	1	1
%	0,00	12,5	5,90
Flüt	1	0	1
%	11,11	0	5,90
Toplam	9	8	17
%	100	100	100

Ankete katılan Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının; %33,30’ u “Piyano”, %11,11’i “Keman”, %22,22’si “Viyola”, %11,11’i “Çello”, %11,11’i “Gitar”, %11,11’i “Bağlama” mezunudur.

Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim elemanlarının ise; %50' si "Piyano", %12,5'i "Gitar", %12,5'i "Bağlama", %12,5'i "Ud" ve %12,5'i de "Tanbur" alanlarından mezun olmuşlardır.

Toplamda ise; öğretim elemanlarının %41'i piyano, %5,90'ı keman, %11,80'i viyola, %5,90'ı çello, %11,80'i gitar, %5,90'ı bağlama, %5,90'ı ud, %5,90'ı tanbur, %5,90'ı flüt mezundur. Tablodan ve grafikten görüldüğü gibi, her iki fakültede de ağırlıklı olarak öğretim elemanlarının mezun oldukları ana çalgıları "Piyano" dur.

Grafik 2: Öğretim Elemanlarının Mezun Oldukları Ana Çalgılar

4.1.1.3. Üniversiteler Arası Kurul Ölçütlerine Göre Öğretim Elemanlarının Mevcut Dallarının Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının mevcut dalları Tablo 3 ve Grafik 3'te yer almaktadır.

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Mevcut Dalları

VERİ	Müzikoloji	%	Teori-Komp.	%	Müzik Eğitimi	%	İcra	%	Temel Bilimler	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	2	22,2	1	11,1	2	22,2	4	44,4	0	0	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	37,5	2	25	0	0	2	25	1	12,5	8	100
Toplam	5	29,4	3	17,6	2	11,8	6	35,2	1	5,9	17	100

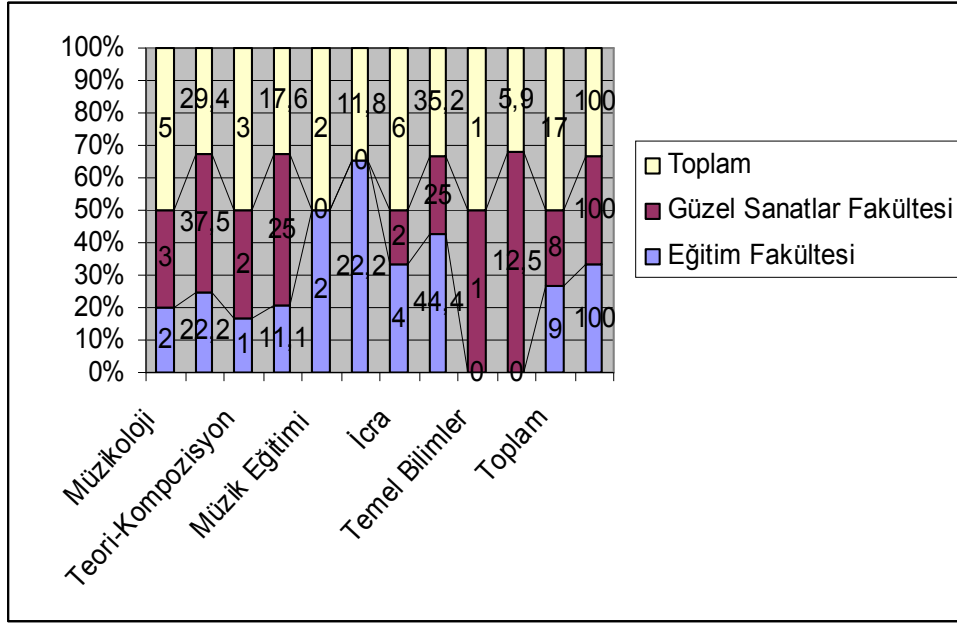
Anket uygulamasına katılan Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının; %22,2’si “Müzikoloji”, %11,1’i “Teori-Kompozisyon”, %22,2’si “Müzik Eğitimi”, %44,4’si “İcra dalında görev yapmaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim elemanlarının ise; %37,5’ i “Müzikoloji”, %25’i “Teori-Kompozisyon”, %25’i “İcra”, %12,5’i “Temel Bilimler” dalında görev yapmaktadır.

Elde edilen sonuca göre; Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının ağırlıklı olarak icra(bireysel çalgı, ses eğitimi), GSF öğretim elemanlarının ise müzikoloji dalında görev yaptıkları ortaya çıkmıştır.

Grafik 3: Öğretim Elemanlarının Mevcut Dalları

4.1.1.4. Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumların Karşılaştırılması

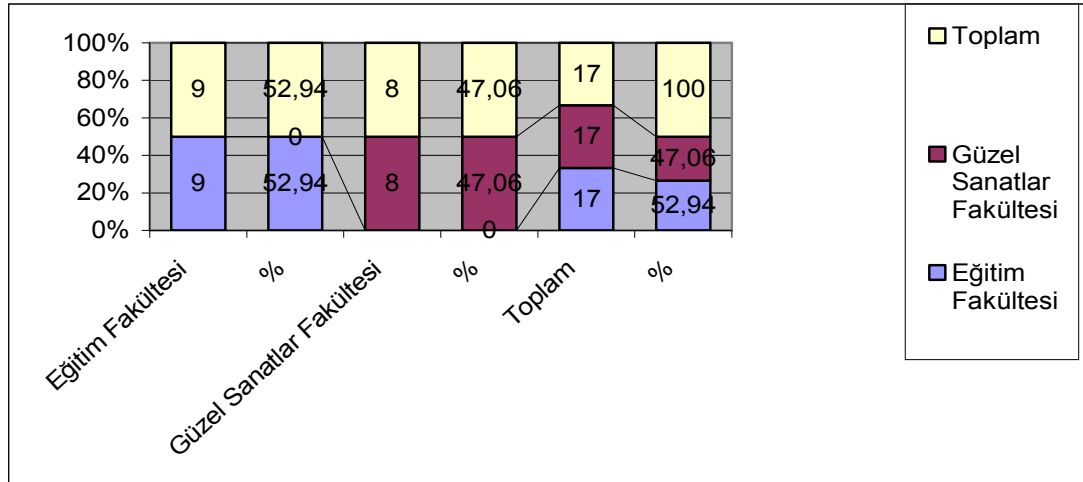
Örneklemede yer alan öğretim elemanlarının göre yaptığı kurumlar Tablo 4 ve Grafik 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumlar

VERİ	Eğitim Fakültesi	%	Güzel Sanatlar Fakültesi	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	9	52,94	0	0,00	9	52,94
Güzel Sanatlar Fakültesi	0	0,00	8	47,06	8	47,06
Toplam	9	52,94	8	47,06	17	100,00

Ankete katılan öğretim elemanlarının %52,94' ü Eğitim Fakültelerinde, %47,06'sı da GSF'lerde görev yapmaktadır.

Grafik 4: Öğretim Elemanlarının Görev Yaptığı Kurumlar

4.1.1.5. Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeylerinin Karşılaştırılması

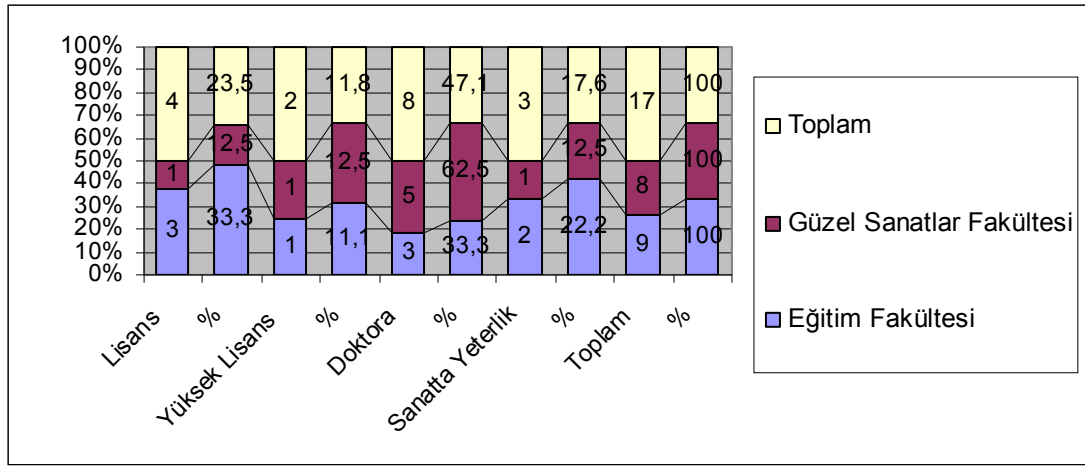
Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının eğitim düzeyleri Tablo 5 ve Grafik 5'te yer almaktadır.

Tablo 5: Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeyleri

VERİ	Lisans	%	Yüksek Lisans	%	Doktora	%	Sanatta Yeterlik	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	3	33,3	1	11,1	3	33,3	2	22,2	9	100,0
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	12,5	1	12,5	5	62,5	1	12,5	8	100,0
Toplam	4	23,5	2	11,8	8	47,1	3	17,6	17	100,0

Öğretim elemanlarının eğitim düzeylerine bakıldığında; Eğitim Fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının %33,3'ü lisans, %11,1'i yüksek lisans, %33,3'ü doktora, %22,2'si sanatta yeterlik; GSF'lerde görev yapan öğretim elemanlarının ise, %12,5'i lisans, %12,5'i yüksek lisans, %62,5'i doktora, %12,5' inin de sanatta yeterlik mezunu olduğu görülmektedir. Güzel Sanatlar Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, lisansüstü çalışmalara daha fazla ağırlık verdikleri ortaya çıkmıştır.

Grafik 5: Öğretim Elemanlarının Eğitim Düzeyi

4.1.1.6. Öğretim Elemanlarının Unvanlarının Karşılaştırılması

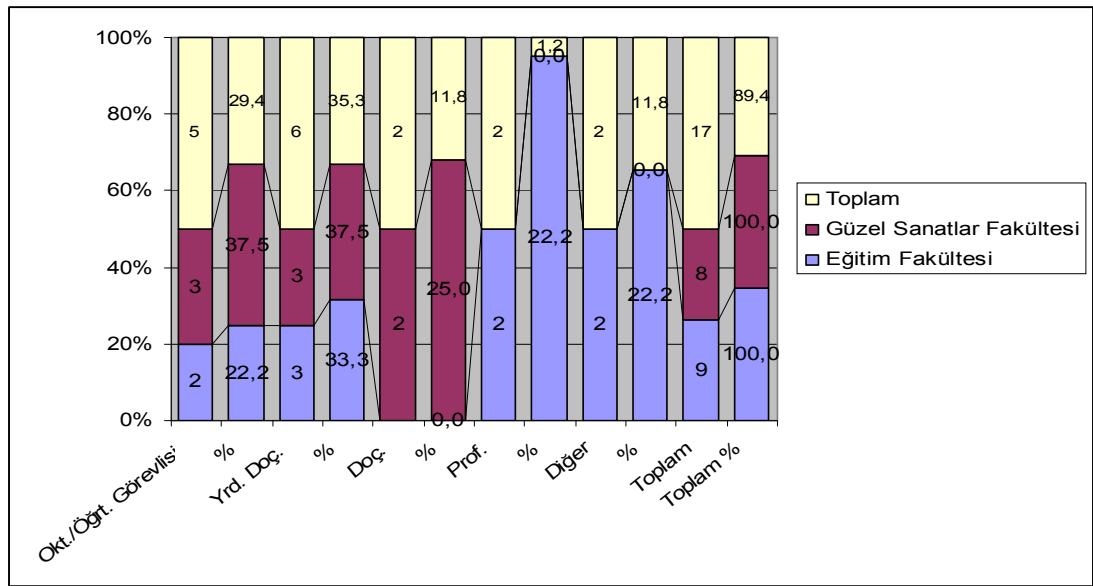
Örneklemede yer alan öğretim elemanlarının unvanları Tablo 6 ve Grafik 6'da yer almaktadır.

Tablo 6: Öğretim Elemanlarının Unvanları

VERİ	Okt./Öğrt. Görevlisi	%	Yrd. Doç.	%	Doç.	%	Prof.	%	Diğer	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	2	22,20	3	33,40		0,00	2	22,20	2	22,20	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	37,5	3	37,5	2	25		0		0	8	100
Toplam	5	29,41	6	35,29	2	11,76	2	11,76	2	11,76	17	100

Ankete göre öğretim elemanlarının unvanları şöyledir: Eğitim Fakültesi; %22,20'si okt./öğretim görevlisi, %33,40'ı Yrd. Doç., %22,20'si Prof. ve %22,20'si de diğer(araştırma görevlisi, uzman); GSF ise %37,5'i okt./öğretim görevlisi, %37,5'i Yrd. Doç., %25'i Doç. unvanlarına sahiptir.

Grafik 6: Öğretim Elemanlarının Unvanları

4.1.1.7. Öğretim Elemanlarının Yaşlarının Karşılaştırılması

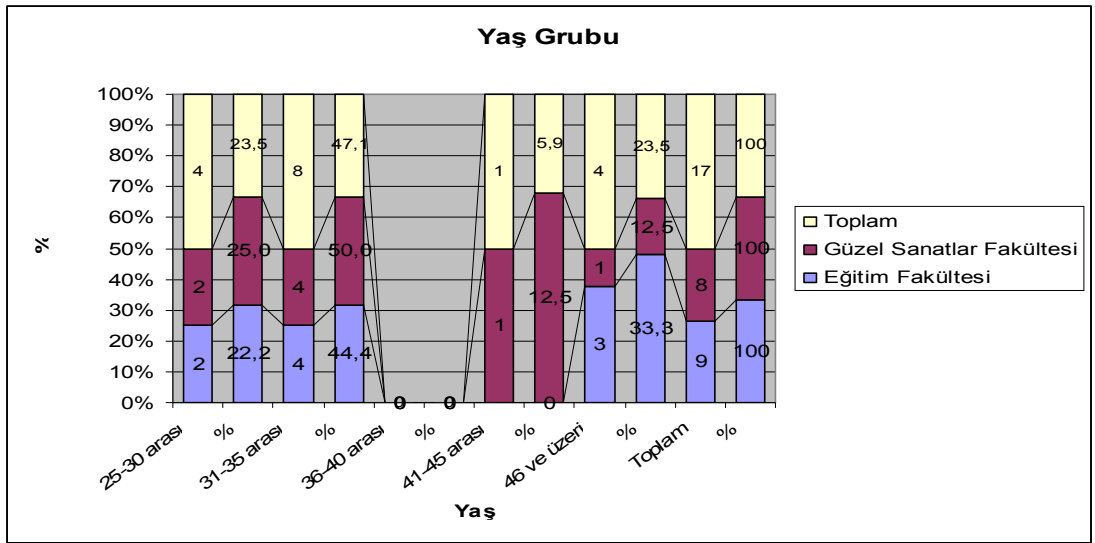
Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının yaşları Tablo 7 ve Grafik 7'de yer almaktadır.

Tablo 7: Öğretim Elemanlarının Yaşları

VERİ	25-30 arası		31-35 arası		36-40 arası		41-45 arası		46 ve üzeri		Toplam	%
	25-30 arası	%	31-35 arası	%	36-40 arası	%	41-45 arası	%	46 ve üzeri	%		
Eğitim Fakültesi	2	22,2	4	44,4	0	0		0	3	33,3	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	2	25,0	4	50,0	0	0	1	12,5	1	12,5	8	100
Toplam	4	23,5	8	47,1	0	0	1	5,9	4	23,5	17	100

Örnekleme yer alan Eğitim Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının %22,2'si 25-30 yaş arasında, %44,4'ü 31-35 yaş arasında, %33,3'ü de 46 yaş ve üzerindedir. Güzel Sanatlar Fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının ise; %25'i 25-30 yaş arasında, %50'si 31-35 yaş arasında, %12,5'i 41-45 yaş arasında ve %12,5'i de 46 yaş ve üzerindedir. Bu sonuçlara göre; GSF' lerde Eğitim Fakültelerine oranla genç nüfus daha fazladır.

Grafik 7: Öğretim Elemanlarının Yaşları

4.1.1.8. Öğretim Elemanlarının Hizmet Sürelerinin Karşılaştırılması

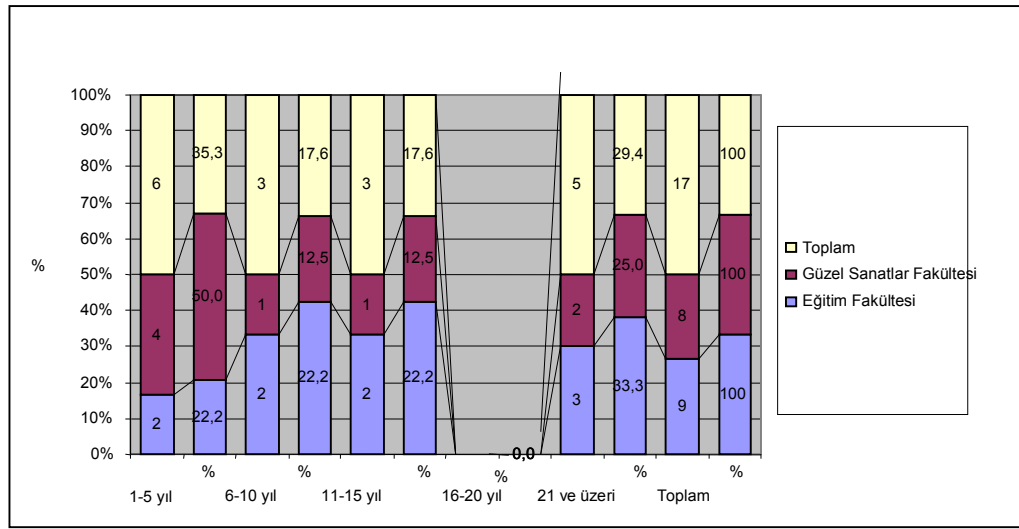
Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının hizmet süreleri Tablo 8 ve Grafik 8'de yer almaktadır.

Tablo 8: Öğretim Elemanlarının Hizmet Süreleri

VERİ	1-5 yıl	%	6-10 yıl	%	11-15 yıl	%	16-20 yıl	%	21 ve üzeri	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	2	22,2	2	22,2	2	22,2		0,0	3	33,3	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	4	50,0	1	12,5	1	12,5		0,0	2	25,0	8	100
Toplam	6	35,3	3	17,6	3	17,6		0,0	5	29,4	17	100

Anket verilerine göre öğretim elemanlarının hizmet sürelerine bakıldığında; Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarının %22,2'si 1-5 yıl, %22,2'si 6-10 yıl, %22,2'si 11-15 yıl ve %33,3' üde 21 yıl ve üzeri şeklindedir. Güzel Sanatlar Fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının hizmet süreleri ise; %50'isi 1-5 yıl, %12,5'i 6-10 yıl, %12,5'i 11-15 yıl ve %25'i de 21 yıl ve üzeri şeklindedir. GSF' lerede Eğitim Fakültelerine oranla hizmet süresi az olanlar çoğunluktadır.

Grafik 8: : Öğretim Elemanlarının Hizmet Süreleri

4.1.1.9. Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Sürelerin Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersini kaç yıldan beri verdiklerini gösteren süreler Tablo 9 ve Grafik 9'da yer almaktadır.

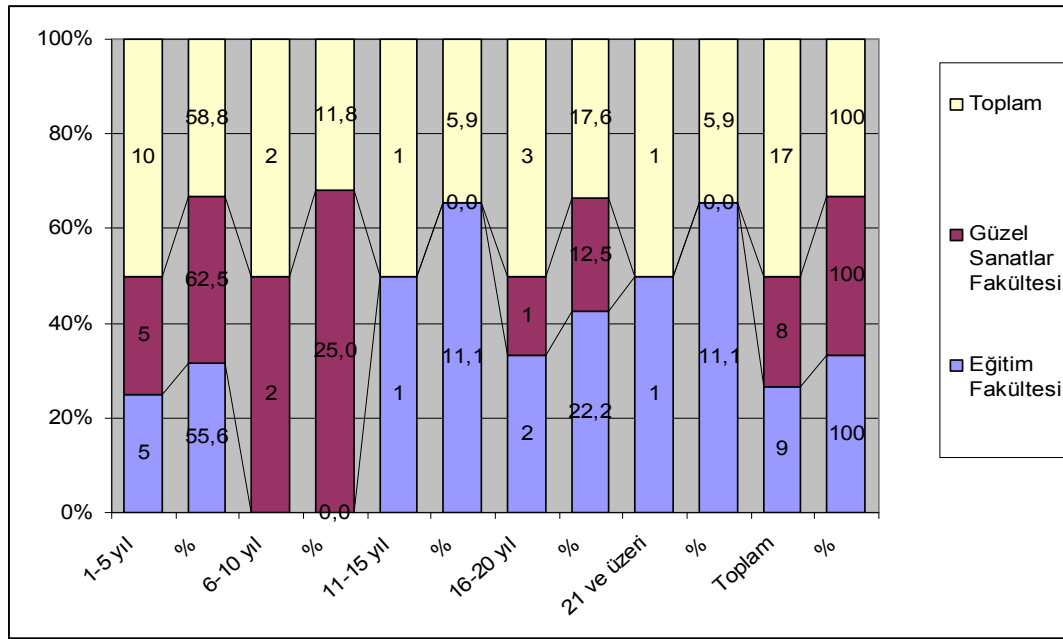
Tablo 9: Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Süre

VERİ	1-5 yıl	%	6-10 yıl	%	11-15 yıl	%	16-20 yıl	%	21 ve üzeri	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	5	55,6	0,0	0,0	1	11,1	2	22,2	1	11,1	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	5	62,5	2	25,0	0,0	0,0	1	12,5	0,0	0,0	8	100
Toplam	10	58,8	2	11,8	1	5,9	3	17,6	1	5,9	17	100

Tablo 9'a göre Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının %55,6'sı 1-5 yıl, %11,1'i 11-15 yıl, %22,2'si 16-20 yıl ve %11,1'ide 21 yıl ve üzeri bir zamandır bu dersi vermektedir. GSF'lerde görev yapan öğretim elemanlarının ise; %62,5'inin 1-5 yıl arası, %25'nin 6-10 yıl arası ve %12,5'nin de 16-20 yılları arasında bu dersi verdikleri tespit edilmiştir.

Her iki fakültede de bu dersi 1-5 yıl arası veren öğretim elemanları çoğunluktadır.

Grafik 9 : Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihi Dersine Girdikleri Süre

4.1.1.10. Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmalarının Karşılaştırılması

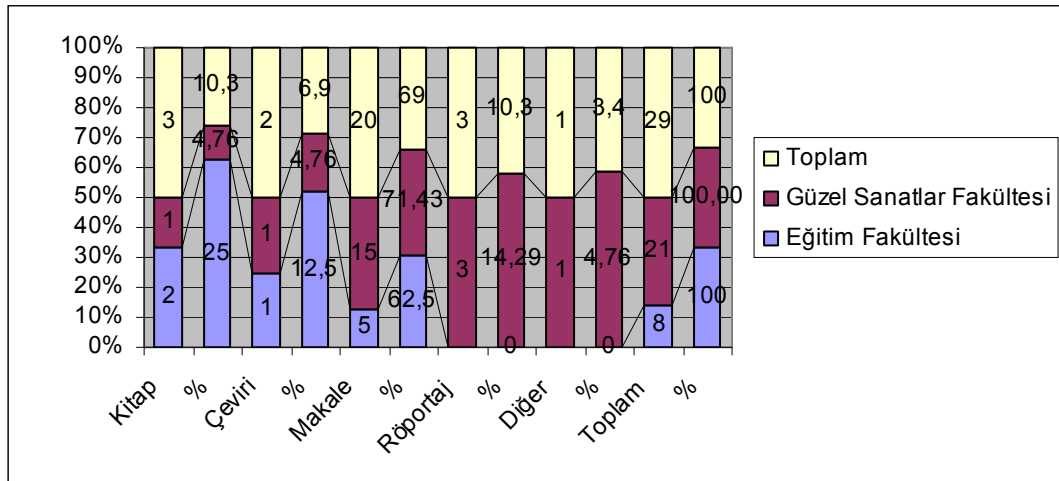
Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının akademik çalışmaları Tablo 10 ve Grafik 10'da yer almaktadır.

Tablo 10: Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmaları

Veri	Kitap	%	Çeviri	%	Makale	%	Röportaj	%	Diğer	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	2	25	1	13	5	62,5	0	0	0	0	8	100,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	4,76	1	4,76	15	71,43	3	14,29	1	4,76	21	100,00
Toplam	3	10	2	6,9	20	69	3	10,3	1	3,4	29	100

Tablo 10'a göre öğretim elemanlarının yaptığı akademik çalışmalar şöyledir: Eğitim Fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının %25'i kitap yazmış, %13'ü çeviri yapmış, %62,5'i makale yazmıştır. GSF'lerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının ise; %4,76'sı kitap yazmış, %4,76'sı çeviri yapmış, %71,43'ü makale yazmış, %14,29'u röportaj yapmış ve %4,76'sı da diğer türlerde akademik çalışmalar yapmıştır.

Grafik 10: Öğretim Elemanlarının Akademik Çalışmaları

4.1.1.11. Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saatlerinin Karşılaştırılması

Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının haftalık girdikleri müzik tarihi ders saatleri Tablo 11 ve Grafik 11’de yer almaktadır.

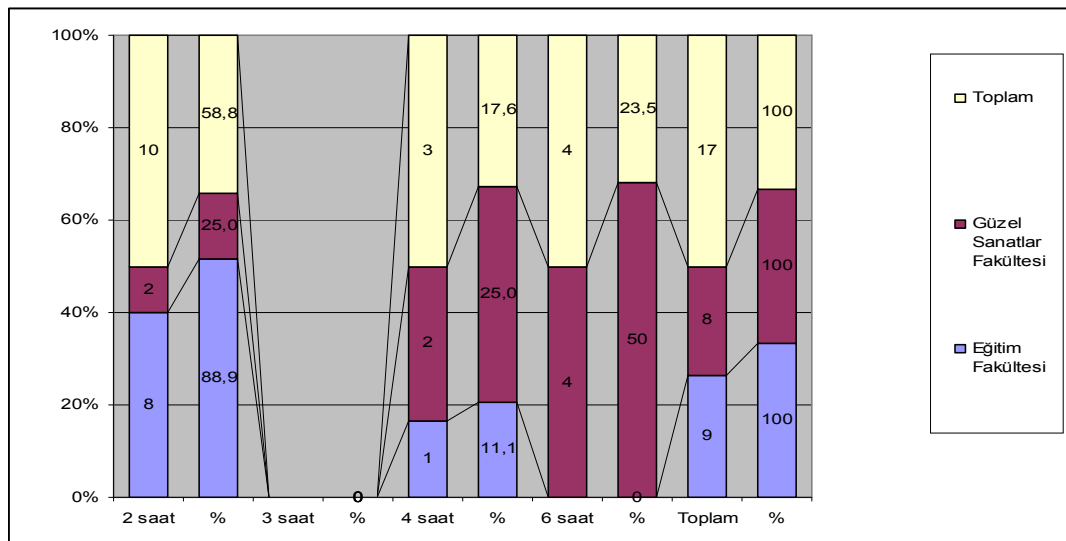
Tablo 11: Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saati

VERİ	2 saat	%	3 saat	%	4 saat	%	6 saat	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	8	88,9	0	0	1	11,1	0	0	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	2	25,0	0	0	2	25,0	4	50	8	100
Toplam	10	58,8	0	0	3	17,6	4	23,5	17	100

Tablo 11’e göre Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının %88,9’u haftada 2 saat, % 11,1’i de haftada 4 saat müzik tarihi dersine girmektedir. GSF öğretim elemanlarının ise; %25’i haftada 2 saat, %25’i haftada 4 saat ve %50 si de haftada 6 saat müzik tarihi dersine girmektedir.

Her iki fakültede de ders saatlerindeki farklılıklar, dersin öğretiminde önemli farklılıklara neden olurken, ders saatinin fazla olması nedeniyle GSF’ lerde müzik tarihi eğitiminin daha verimli olduğu söylenebilir.

Grafik 11: Öğretim Elemanlarının Girdikleri Haftalık Müzik Tarihi Ders Saati

4.1.2. Dersin İşlenişi İle İlgili Bilgiler:

Bu bölümde öğretim elemanlarına ait dersin işlenişi ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu bilgiler içerisinde; müzik tarihinin süresi, ders anlatımı, derste yararlanılan teknolojik olanaklar, derste kullanılan öğretim yöntemleri ve stratejileri, kullanılan Türkçe ve yabancı kaynaklar, dersin kapsamında öğrenilmesi gereken çeşitli yaratı örneklerinin ve temalarının uygulanışı, dersin sınavının nasıl yapıldığı, bu dersin öğrencinin yetişmesine katkısının ne olduğuna dair 11 tane çoktan seçmeli soruya verilen cevaplar değerlendirilmiştir. Ayrıca bu bölümde öğretim elemanlarının kendi görüşlerinden yararlanmak için 2 tane açık uçlu soru yer almaktadır. Bu sorulara öğretim elemanlarının verdiği cevaplar aynen yazılmış ve yazılan cevapların genel bir değerlendirmesi yapılmıştır.

4.1.2.1. Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin haftada kaç saat olmalıdır sorusuna verdikleri cevaplar Tablo 12 ve Grafik 12’de yer almaktadır.

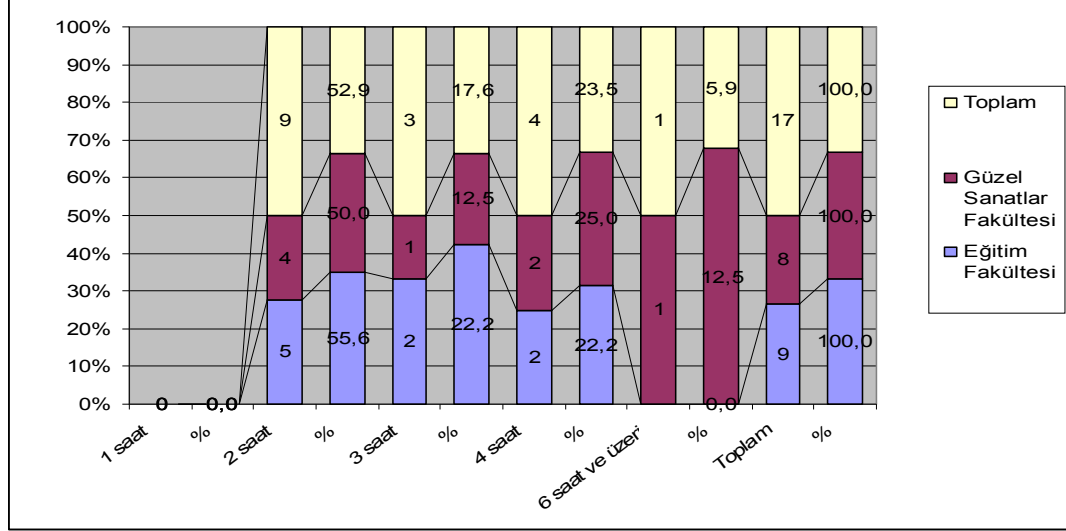
Tablo 12: Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?

VERİ	1 saat	%	2 saat	%	3 saat	%	4 saat	%	6 saat ve üzeri	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	0	0,0	5	55,6	2	22,2	2	22,2		0,0	9	100,0
Güzel Sanatlar Fakültesi	0	0,0	4	50,0	1	12,5	2	25,0	1	12,5	8	100,0
Toplam	0	0,0	9	52,9	3	17,6	4	23,5	1	5,9	17	100,0

Tabloya 12’ye göre “müzik tarihi dersinin haftada kaç saat olmalıdır?” sorusuna Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının %55,6’sı 2 saat, %22,2’si 3 saat, %22,’si de 4 saat olmalıdır şeklinde cevap vermişlerdir.

GSF öğretim elemanlarının ise; %50'si 2 saat, %12,5'i 3 saat, %25'i 4 saat ve %12,5'i de 6 saat ve üzeri olmalıdır şeklinde cevap vermişlerdir.

Grafik 12: Müzik Tarihi Dersi Haftada Kaç Saat Olmalıdır?

4.1.2.2. Müzik Tarihi Dersinin Anlatımının Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin anlatımına yönelik soruya verdikleri cevaplar Tablo 13 ve Grafik 13'te yer almaktadır.

Tablo 13: Müzik Tarihi Dersinin Anlatılış Yöntemi

Veriler	A	%	B	%	C	%	D	%	E	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	0		1	11,1	6	66,7	2	22,2		0	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	0			0,0	5	62,5	3	37,5		0	8	100
Toplam	0		1	5,9	11	64,7	5	29,4		0	17	100

Müzik tarihi dersinin nasıl anlatıldığına dair yöneltilen soruya öğretim elemanlarının vermiş olduğu cevaplar aşağıda şıklar halinde belirtilmiştir:

- A- Her zaman ben anlatırım.
- B- Öğrencilere ödev olarak verip anlattırırım.
- C- Hem ben anlatırım hem de öğrencilere anlattırırım.

D- Bütün teknolojik olanakları kullanarak ben anlatırım.

E- Teknoloji kullanmaya gerek duymadan ben anlatırım

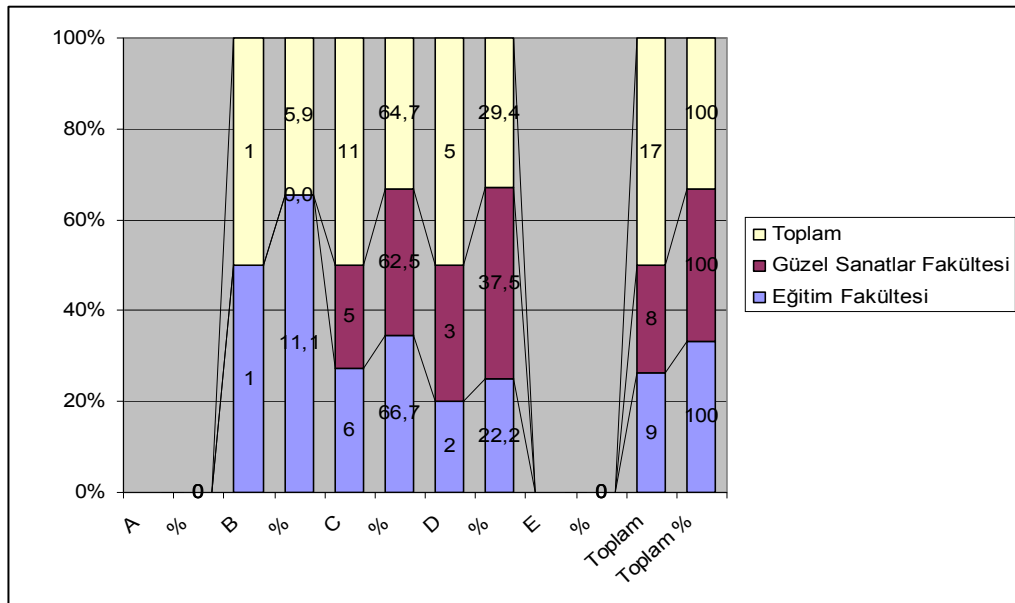
Tablo 13'e göre, öğretim elemanlarının dersin anlatımına yönelik soruya vermiş oldukları cevaplar ışığında şu sonuçlar elde edilmiştir:

Eğitim fakülteleri öğretim elemanlarının % 11,1'i "Öğrencilere ödev olarak verip anlattırırım", % 66,7'si "Hem ben anlatırım hem de öğrencilere anlattırırım", % 22,2'si ise "Bütün teknolojik olanakları kullanarak ben anlatırım" şeklinde cevap vermişlerdir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ise; % 62,5'i "Hem ben anlatırım hem de öğrencilere anlattırırım", % 37,5'i "Bütün teknolojik olanakları kullanarak ben anlatırım" şeklinde cevaplandırmışlardır.

Toplamda ise, A ve E seçeneklerini hiçbir öğretim elemanı işaretlemezken; % 5,9'u B, % 64,7'si C ve % 29,4'ü ise D seçeneklerini işaretlemişlerdir.

Grafik 13 : Müzik Tarihi Dersinin Anlatılış Yöntemi

4.1.2.3. Müzik Tarihi Dersinde Yararlanılan Teknolojik Olanakların Karşılaştırılması

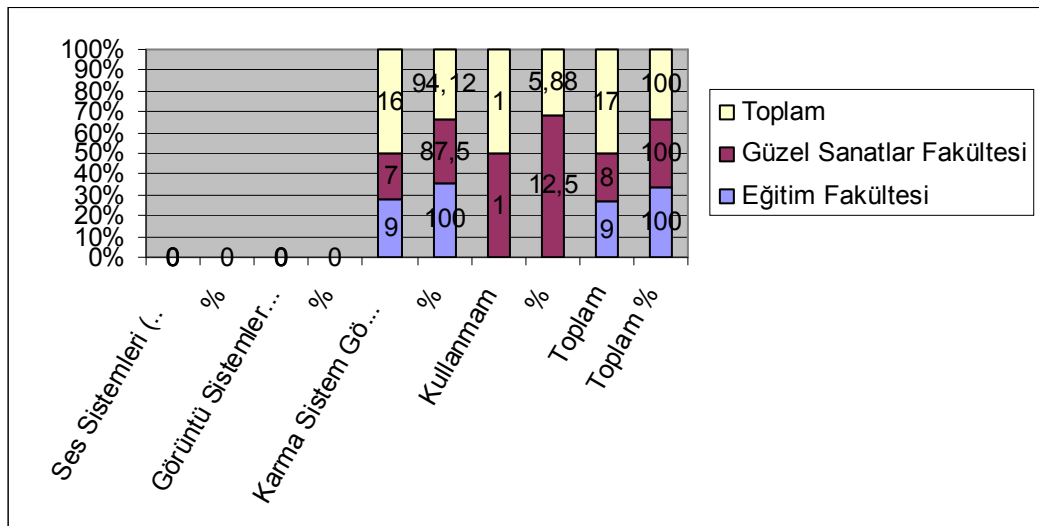
Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinde yararlandıkları teknolojik olanaklar Tablo 14 ve Grafik 14’te yer almaktadır.

Tablo 14: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Teknolojik Olanaklar

Veriler	Ses Sistemleri (kaset ve Cd çalar)	%	Görüntü Sistemleri (Tepegöz, Projeksiyon, Bilgisayar)	%	Karma Sistem Görüntü ve ses Sistemleri	%	Kullanmam	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	0		0		9	100			9	100,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	0		0		7	87,5	1	12,5	8	100,00
Toplam	0	0	0	0	16	94,12	1	5,88	17	100,00

“Müzik tarihi dersinde kullandığınız teknolojik olanaklar nelerdir?” sorusuna Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının hepsi hem görüntü hem de ses sistemlerini(kaset veya CD çalar, tepegöz, projeksiyon, bilgisayar) kullanım şeklinde cevap vermişlerdir. GSF öğretim elemanlarının ise %87,5’, hem görüntü hem ses sistemlerini kullanım, %12,5’i ise teknolojik olanakları kullanmam şeklinde cevap vermişlerdir.

Grafik 14 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Teknolojik Olanaklar

4.1.2.4. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Karşılaştırılması

Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinde kullandıkları öğretim yöntemleri Tablo 15, 16 ve Grafik 15, 16'da yer almaktadır.

Bu sorunun cevabı iki türlü değerlendirilmiştir. Birincisinde öğretim elemanlarının ders içinde kaç tane öğretim yöntemi kullandığını gösteren tablo ve grafik, diğeri ise öğretim elemanlarının en çok hangi yöntemleri kullandıklarını gösteren tablo ve grafikdir.

Tablo 15: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

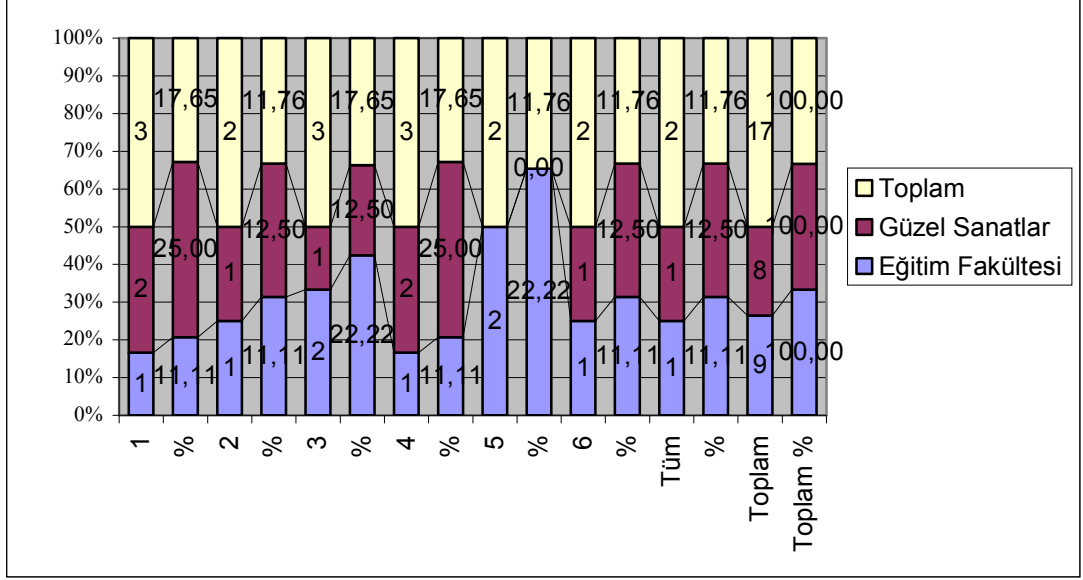
Veriler	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	6	%	Tüm Yöntemler	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	1	11,11	1	11,11	2	22,22	1	11,11	2	22,22	1	11,11	1	11,11	9	100,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	2	25,00	1	12,50	1	12,50	2	25,00		0,00	1	12,50	1	12,50	8	100,00
Toplam	3	17,65	2	11,76	3	17,65	3	17,65	2	11,76	2	11,76	2	11,76	17	100,00

Tablo 15'deki 1,2,3,4,5,6 rakamları kullanılan yöntem sayısını belirtmektedir. Tablo 15'e göre; Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının %11,11'i 1 yöntem, %11,11'i 2 yöntem, %22,22'si 3 yöntem, %11,11'i 4 yöntem, %22,22'si 5 yöntem, %11,11'i 6 yöntem kullanırken %11,11'i de tüm yöntemlerden yaralandığını belirtmiştir.

Aynı tabloda GSF öğretim elemanlarının ise; %25'i 1 yöntem, %12,50'si 2 yöntem, %12,50'si 3 yöntem, %25'i 4 yöntem, %12,50'si 6 yöntem, %12,50'si de tüm yöntemlerden yararlandığını belirtmiştir.

Ayrıca; her iki fakültede de farklı yöntemleri bir arada kullanan öğretim elemanları çoğunluktadır.

Grafik 15 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

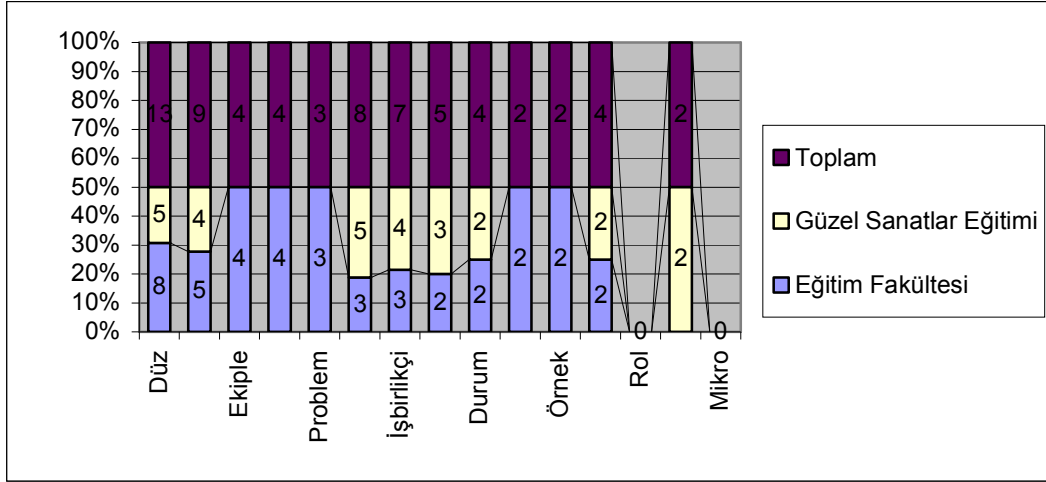

Tablo 16: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Veriler	Eğitim Fakültesi	%	Güzel Sanatlar Fakültesi	%	Toplam
Düz Anlatım Yöntemi	8	53,33	5	33,33	13
Beyin Fırtınası	5	33,33	4	26,67	9
Ekiple Öğretim Yöntemi	4	26,67	0,00	0,00	4
Soru Cevap	4	26,67	0,00	0,00	4
Problem Çözme Yöntemi	3	20,00	0,00	0,00	3
Grup Tartışma Yöntemi	3	20,00	5	33,33	8
İşbirlikçi Öğrenme	3	20,00	4	26,67	7
Proje Yöntemi	2	13,33	3	20,00	5
Durum İnceleme Yöntemi	2	13,33	2	13,33	4
İnceleme ve Gezi	2	13,33	0,00	0,00	2
Örnek Olay İnceleme Yöntemi	2	13,33	0,00	0,00	2
Programlı Öğretim	2	13,33	2	13,33	4
Rol Oynama Yöntemi		0,00		0,00	0
Gösterip Yaptırma		0,00	2	13,33	2
Mikro Öğretim		0,00		0,00	0

Tablo 16'ya göre; Eğitim fakültelerinde müzik tarihi dersinin anlatımında en çok düz anlatım yöntemi ve beyin fırtınası yöntemlerinin kullanıldığı, buna karşılık Güzel Sanatlar Fakültelerinde, düz anlatım yöntemi ve grup tartışma yöntemlerinin daha ağırlıklı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca her iki fakültede de, rol oynama yöntemi ve mikro öğretim yönteminin kullanılmadığı görülmüştür.

Grafik 16 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

4.1.2.5. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejilerinin Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin anlatımında kullandıkları öğretim stratejileri Tablo 17 ve Grafik 17'de yer almaktadır.

Tablo 17: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejileri

Veriler	Eğitim Fakültesi	Güzel Sanatlar Fakültesi	Toplam
Sunuş Yoluyla Öğretim	0	2	2
%	0	25	11,76
Sunuş Yoluyla Öğretim+ Araştırma İnceleme Öğretim	7	2	9
%	77,78	25	52,94
Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim	0	3	3
%	0	37,5	17,65
Duruma Göre Tüm Stratejilerden Yararlanırım	2	1	3
%	22,22	12,5	17,65
Toplam	9	8	17

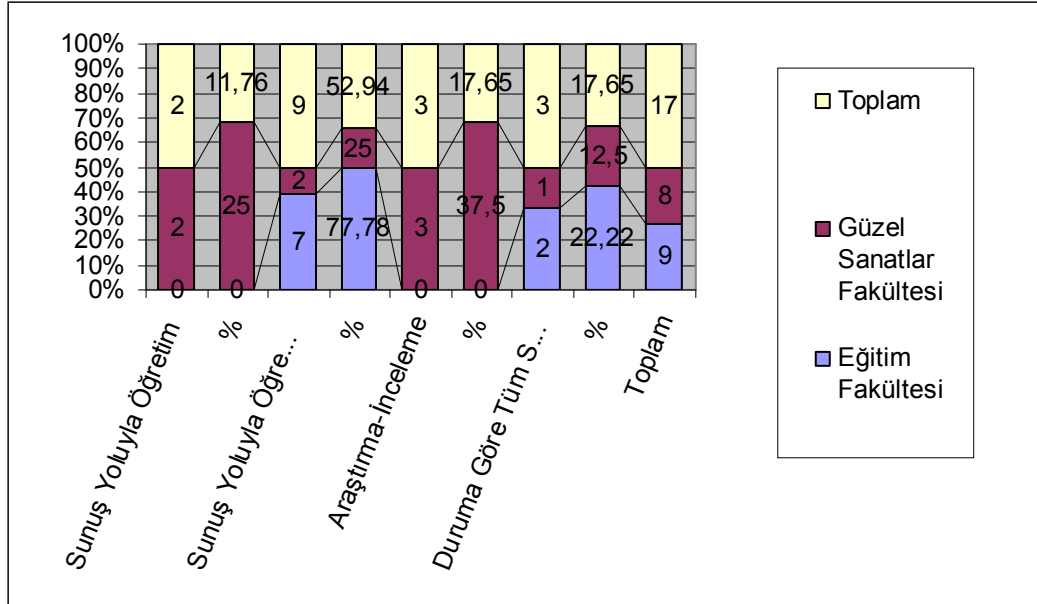

Tablo 17'ye göre Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının %77,78'i sunuş yoluyla ve araştırma-inceleme yoluyla öğretimi birlikte kullandıklarını belirtirken, %22,22'si ise duruma göre tüm stratejilerden yararlandığını belirtmiştir.

GSF öğretim elemanlarının ise; %25'i sunuş yoluyla öğretim, %25'i sunuş yoluyla ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim, %37,5'i araştırma-inceleme yoluyla öğretim stratejisini kullandığını belirtirken, %12,5'i de duruma göre tüm stratejilerden yararlandığını belirtmiştir.

Toplamda ise, her iki fakültenin öğretim elemanlarının ağırlıklı olarak sunuş yoluyla ve araştırma-inceleme yoluyla öğretimi bir arada kullandıkları görülmektedir.

Grafik 17 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Öğretim Stratejileri

4.1.2.6. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynakların Karşılaştırılması

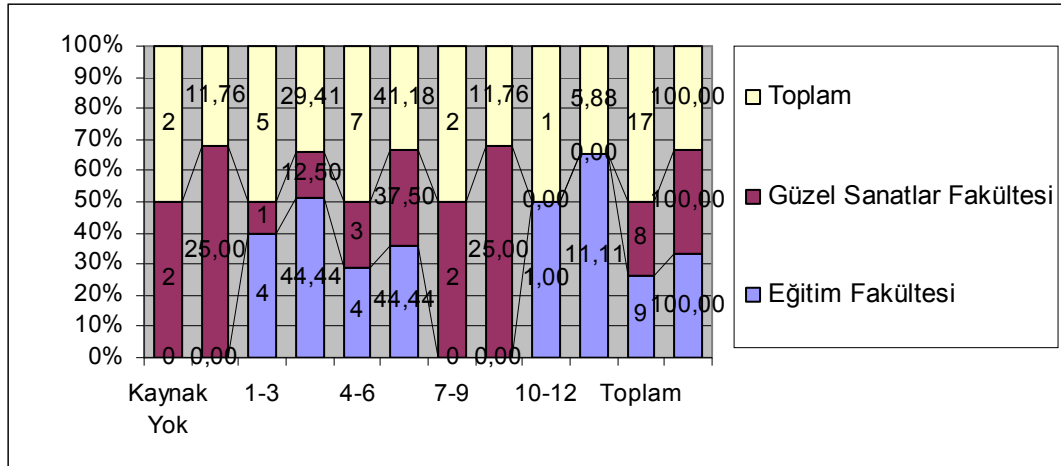
Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinde kullandıkları Türkçe kaynaklar ve sayıları Tablo 18, 19,20’de ve Grafik 18’de yer almaktadır.

Tablo 18: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynaklar

Veriler	Kaynak Yok	%	1-3	%	4-6	%	7-9	%	10-12	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	0	0,00	4	44,44	4	44,44	0	0,00	1,00	11,11	9	100,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	2	25,00	1	12,50	3	37,50	2	25,00	0,00	0,00	8	100,00
Toplam	2	11,76	5	29,41	7	41,18	2	11,76	1	5,88	17	100,00

Çalışma hazırlanırken tüm G.S.F ve Eğt. Fak. de ortak bir yol izlenmesi için kullanılan kaynaklar incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda; Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının %44,44’ü 1-3 adet, %44,44’ü 4-6 adet, %11,11’i de 10-12 adet Türkçe kaynak kullandığını belirtirken; GSF öğretim elemanlarının ise %25’i Türkçe kaynak kullanmadığını, %12,50’si 1-3 adet, %37,50’si 4-6 adet, %25’i de 7-9 adet Türkçe kaynak kullandığını belirtmiştir.

Grafik 18 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Türkçe Kaynaklar

Tablo 19: Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Türkçe Kaynaklar

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI
SAY, AHMET	MÜZİK TARİHİ
MİMAROĞLU, İLHAN	MÜZİK TARİHİ
SELANİK, CAVİDAN	MÜZİK SANATININ TARİHSEL SERÜVENİ
YENER, FARUK	MÜZİK KILAVUZU
SACHS, CURT	KISA DÜNYA MUSİKİSİ TARİHİ (ÇEVİREN: İLHAN USMANBAŞ)
ATAMAN, A. MUHTAR	MUSİKİ TARİHİ
CANGAL, NURHAN	MÜZİK FORMLARI
GAZİMİHAL, MAHMUT R.	MUSİKİ SÖZLÜĞÜ
İLYASOĞLU, EVİN	ZAMAN İÇİNDE MÜZİK
İLYASOĞLU, EVİN	YİRMİ BEŞ TÜRK BESTECİSİ
KAYGISIZ, MEHMET	MÜZİK TARİHİ
KÜTAHYALI, ÖNDER	ÇAĞDAŞ MÜZİK TARİHİ
ORANSAY, GÜLTEKİN	BAĞDARLAR GEÇİDİ, BATI TEKNİĞİYLE YAZAN 60 TÜRK BAĞDAR
ORANSAY, GÜLTEKİN	MÜZİK TARİHİ
SÖZER, VURAL	MÜZİK-ANSİKLOPEDİK SÖZLÜK
ŞATIR, SABRİ	OPERADA GERÇEKÇİLİK
YURGA, CEMAL	DÜNYA COĞRFYASINDA ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TÜRLERİ

Eğitim Fakültesinden ankete katılan öğretim elemanlarının tamamı Türkçe kaynak kullanmakta olup, en çok kullanılan ilk dört kaynak şöyle sıralanmaktadır:

SAY, AHMET	MÜZİK TARİHİ
İLYASOĞLU, EVİN	ZAMAN İÇİNDE MÜZİK
MİMAROĞLU, İLHAN	MÜZİK TARİHİ
SELANİK, CAVİDAN	MÜZİK SANATININ TARİHSEL SERÜVENİ

Tablo 20: Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Türkçe Kaynaklar

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI
İLYASOĞLU, EVİN	ZAMAN İÇİNDE MÜZİK
SAY, AHMET	MÜZİK TARİHİ
SELANİK, CAVİDAN	MÜZİK SANATININ TARİHSEL SERÜVENİ
MİMAROĞLU, İLHAN	MÜZİK TARİHİ
AK, AHMET	TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ
AK, AHMET	MÜZİKLE TEDAVİ
ÖZMENTEŞ, GÖKMEN	TARİHSEL SÜREÇTE BESTELEME TEKNİKLERİ
ORANSAY, GÜLTEKİN	MÜZİK TARİHİ
AKTÜZE, İRKİN	MÜZİĞİ OKUMAK
YURGA, CEMAL	DÜNYA COĞRFYASINDA ULUSLARARASI SANAT MÜZİĞİ TÜRLERİ
AKKAŞ, SALİH	MÜZİK TARİHİ
YENER, FARUK	MÜZİK KILAVUZU
FIRAT, ERTUĞRUL OĞUZ	ÇAĞDAŞ KÜĞ TARİHİ İÇİN İMLER
PAMİR, LEYLA	MÜZİKTE GENİŞ SOLUKLAR
UÇAN, ALİ	TÜRK MÜZİK KÜLTÜRÜ
AÇIN, CAFER	ENSTRUMAN BİLİMİ (ORGANOLOJİ)
EMNALAR, ATINÇ	TÜRK HALK MÜZİĞİ VE NAZARİYATI
HOŞSU, MUSTAFA	GELENEKSEL TÜRK HALK MÜZİĞİ VE NAZARİYATI

GSF’de ankete katılan öğretim elemanlarından 6’sı Türkçe kaynak kullanmaktadır. Katılımcıların en çok kullandıkları ilk dört kaynaklar şöyle sıralanmaktadır:

İLYASOĞLU, EVİN	ZAMAN İÇİNDE MÜZİK
SAY, AHMET	MÜZİK TARİHİ
SELANİK, CAVİDAN	MÜZİK SANATININ TARİHSEL SERÜVENİ
MİMAROĞLU, İLHAN	MÜZİK TARİHİ

Her iki fakülte öğretim elemanlarınca kaynak kitap olarak kullanılan Türkçe eserler arasında önemli benzerlik bulunmaktadır. Her iki fakültede de ilk dört eser aynı yazarlara ait eserler olarak dikkat çekmektedir.

4.1.2.7. Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynakların Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinde kullandıkları yabancı kaynaklar Tablo 21, 22, 23'te ve Grafik 19'da yer almaktadır.

Tablo 21: Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynaklar

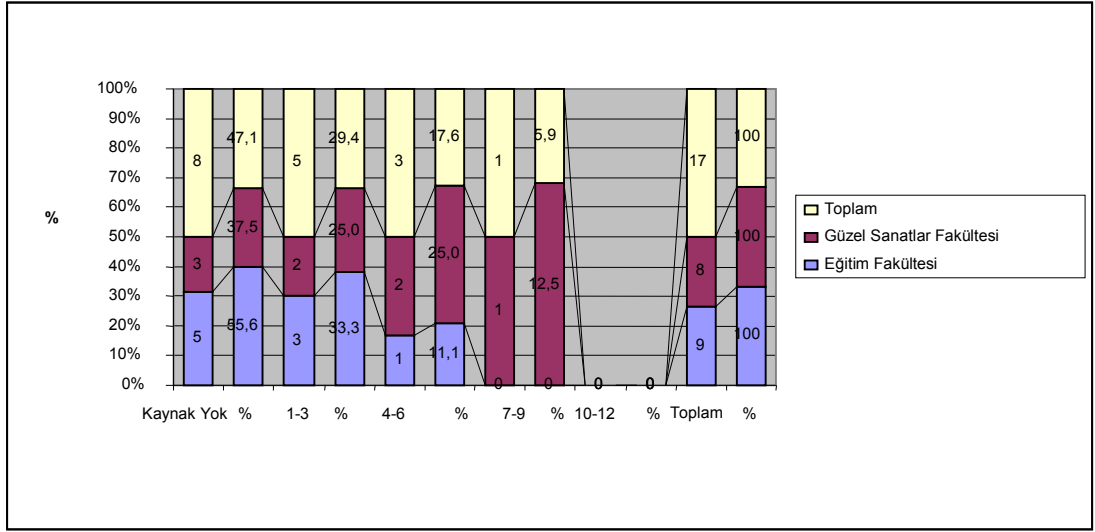
Veriler	Kaynak Yok	%	1-3	%	4-6	%	7-9	%	10-12	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	5	55,6	3	33,3	1	11,1	0	0	0	0	9	100
Güzel Sanatlar Fakültesi	3	37,5	2	25,0	2	25,0	1	12,5		0	8	100
Toplam	8	47,1	5	29,4	3	17,6	1	5,9	0	0	17	100

Tablo 21'e göre; Eğitim Fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının %55,6'sı yabancı kaynak kullanmadığını belirtirken, %33,3'ü 1-3 adet, %11,1'i 4-6 adet arasında yabancı kaynak kullandıklarını belirtmişlerdir.

GSF de görev yapan öğretim elemanlarının ise %37,5'i yabancı kaynak kullanmadığını belirtmiş, %25'i 1-3 adet, %25'i 4-6 adet, %12,5'i de 7-9 adet arasında yabancı kaynak kullandığını belirtmiştir.

GSF' den ankete katılan 8 öğretim elemanından 6'sı yabancı kaynak kullanmaktadır. Yabancı kaynak GSF öğretim elemanlarının daha çok başvurduğu kaynak türü olarak dikkat çekmektedir. Eğitim Fakültelerinde yabancı kaynak sayı ve kullanıcı olarak GSF'ye oranla daha düşük düzeyde kalmaktadır.

Grafik 19 : Müzik Tarihi Dersinde Kullanılan Yabancı Kaynaklar

Tablo 22: Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Yabancı Kaynaklar

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI
HODEIR, ANDRE	MÜZİK TÜRLERİ VE BİÇİMLERİ
BATA, ANDRAS	OPERA
RESCIGNO, EDVARDO	STORIA DELLA MUSICA
PALISCA, CLAUDE V. & MATTHEWS, M. WADE	WESTERN MUSIC
THOMPSON, WENDY	THE ENCYCLOPEDIA OF MUSIC
WAUGH, ALEXANDER	CLASSICAL MUSIC A NEW WAY OF LISTENING
KENNEDY, MICHAEL	THE OXFORD DICTIONARY OF MUSIC
SACHS, CURT	KISA DÜNYA MUSİKİSİ TARİHİ
FISHER, ERNST	SANATIN GEREKLİLİĞİ

Tablo 23: Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarınca Kullanılan Yabancı Kaynaklar

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI
BERNSTEIN, M.& PICKER, M.	AN INTRODUCTION TO MUSIC
MILLER, H. MILTON	HISTORY OF MUSIC
SACHER, J. & EVERSOLE, J.	THE ART OF SOUND
MILLER, H. MILTON &	HISTORY OF WESTERN MUSIC
COCKRELL, DALE,FERRIS, J.	MUSIC: THE ART OF LISTENING
SACHS, CURT	KISA DÜNYA MUSİKİSİ TARİHİ
MILLER, HUGH M.	HISTORY OF MUSIC
BATA, ANDRAS	OPERA
FINKELSTEIN, SIDNEY	BESTECİ VE ULUS
SACHS, CURT	THE HISTORY OF MUSICAL ENSTRUMENT
WEBERN, ANTON	YENİ MÜZİĞE DOĞRU
DALLIN, LEON	TECHNIQUES OF TWENTIETH CENTURY COMPOSITION
SACHS, CURT	KISA DÜNYA MUSİKİSİ TARİHİ
REINHARD, KURT	DIE MUSIK DER TURKEI
GREVE, MARTIN	DIE MUSIK DER IMAGINAREN TURKEI
BRZOSKA, MATTHIAS &HEINEMANN MICHAEL	DIE GESCHICTE DER MUSIK
PALISCA, CLAUDE	A HISTORY OF WESTERN MUSIC
PARKER, ROGER	THE OXFORD ILLUSTRATED HISTORY OF OPERA
ATLAS, ALLAN	RENAISSANCE MUSIC
PALISCA, CLAUDE	BAROQUE MUSIC
HOPPIN, RICHARD	MEDIEVAL MUSIC
MORGEN, ROBERT	TWENTIETH CENTURY MUSIC
GROUT, DONALD	A SHORT HISTORY OF OPERA

4.1.2.8. Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevapların Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin kapsamında olan çeşitli yaratı örneklerinin öğretimini uygulamalarına yönelik soruya verilen cevaplar Tablo 24 ve Grafik 20’de yer almaktadır.

Tablo 24: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar

Veriler	A	%	B	%	C	%	D	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	4	44,4	2	22,2	3	33,3		0,0	9	100,0
Güzel Sanatlar Fakültesi	0	0,0	1	12,5	7	87,5		0,0	8	100,0
Toplam	4	23,5	3	17,6	10	58,8		0,0	17	100,0

Müzik Tarihinin çeşitli dönemlerinden çeşitli yaratı örneklerini;

- A) Dinlemelerini ve ezberlemelerini isterim. Sonrasında bu yaratılardan sınav yaparım.
- B) Dinlemelerini ve ezberlemelerini isterim. Sınav yapmam.
- C) Dinlemelerini isterim. Ezberlemelerine gerek duymam.
- D) Teorik olarak anlatırım. Dinletmeye gerek duymam.

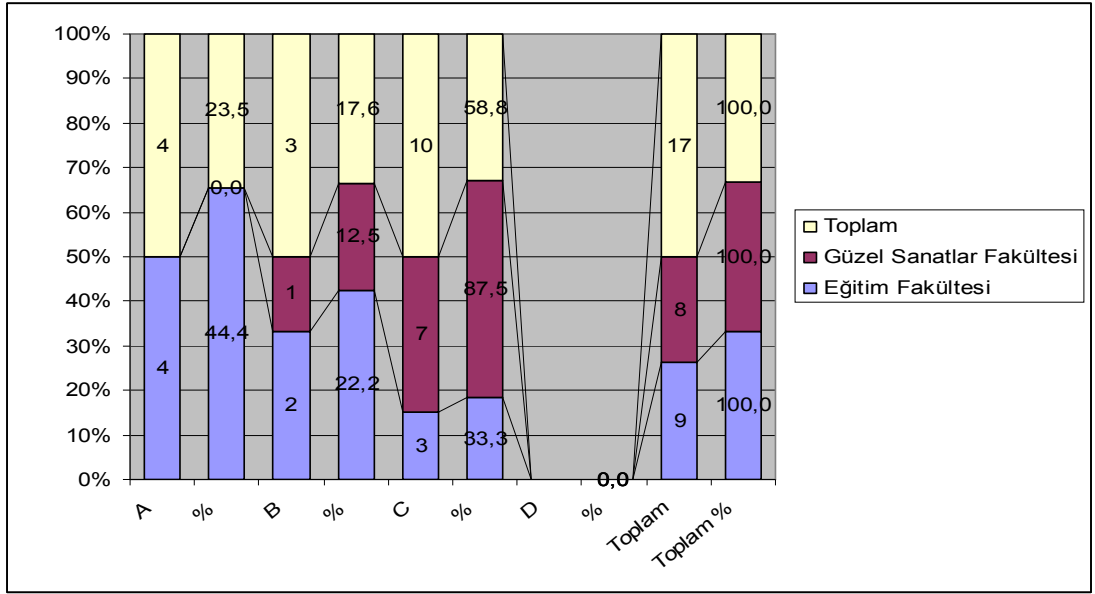
Sorusuna; eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının %44,4’ü A, % 22,2’si B, %33,3’ü de C seçeneklerini işaretlerken, D seçeneğini işaretleyen öğretim elemanı olmamıştır.

Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ise; %12,5’i B, % 87,5’i de C seçeneğini işaretlerken, A ve D seçeneklerini işaretleyen olmamıştır.

Her iki kurumda da D seçeneğini işaretleyen öğretim elemanı olmazken, öğretim elemanlarının % 23,5'i A, % 17,6'ı B, % 58,8'i C seçeneklerini işaretlemişlerdir.

Grafik 20 : Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar

4.1.2.9. Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevapların Karşılaştırılması

Örnekleme de yer alan öğretim elemanlarının, müzik tarihi dersinin kapsamında olan, çeşitli yaratı örneklerinin temalarının öğretimini uygulamalarına yönelik soruya verilen cevaplar, müzik tarihi dersinde yararlandıkları teknolojik olanaklar Tablo 25 ve Grafik 21'de yer almaktadır.

Tablo 25: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar

Veriler	A	%	B	%	C	%	D	%	Toplam	Toplam %
Eğitim Fakültesi	1	11,1	2	22,2	0	0	6	66,7	9	100,0
Güzel Sanatlar Fakültesi		0,0		0,0	0	0	8	100,0	8	100,0
Toplam	1	5,9	2	11,8			14	82,4	17	100,0

Müzik Tarihinin çeşitli dönemlerinden çeşitli yaratı örneklerinin temalarını (konularını);

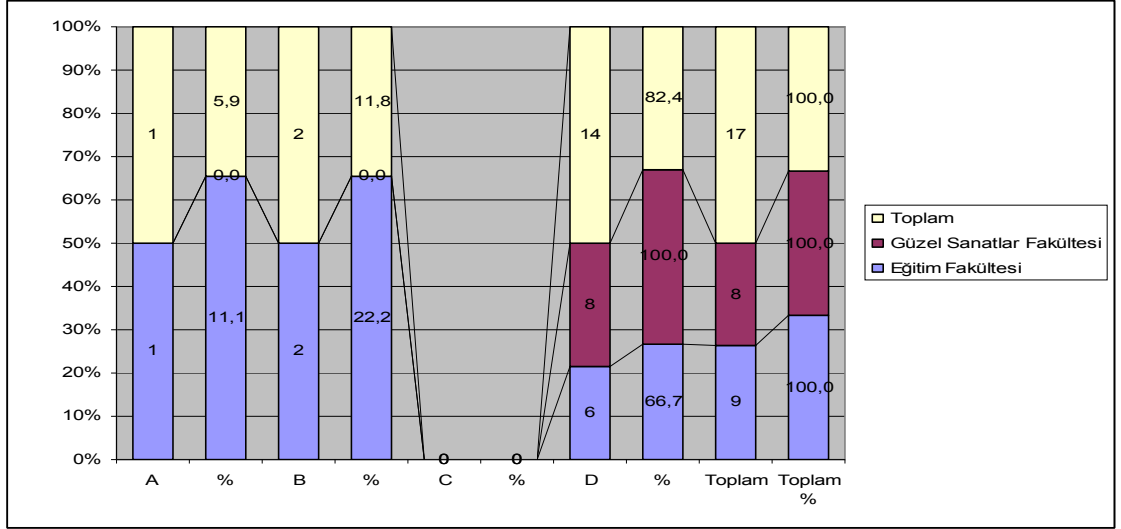
- A) Ezbere çaldırtırım, sınav notu veririm.
- B) Notaya bakarak çaldırtırım, sınav notu veririm.
- C) Solfej yaptırırım, sınav notu veririm.
- D) Ezberletmeye gerek duymam.

Tablo 25'e göre bu soruda eğitim fakültesi öğretim elemanlarının; % 11,1'i A, % 22,2'si B, % 66,7'si ise D seçeneğini işaretlemişlerdir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ise; tamamı D seçeneğini işaretlemiştir.

Toplamda ise; % 5,9'u A, % 11,8'i B, % 82,4'ü D seçeneğini işaretlemişlerdir.

Grafik 21: Müzik Tarihinin Çeşitli Dönemlerinden Çeşitli Yaratı Örneklerinin Temalarının Öğretimi İle İlgili Soruya Verilen Cevaplar

4.1.2.10. Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sisteminin Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin sınav sistemine yönelik soruya verdikleri cevaplar Tablo 26 ve grafik 22’de yer almaktadır.

Tablo 26: Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sistemi

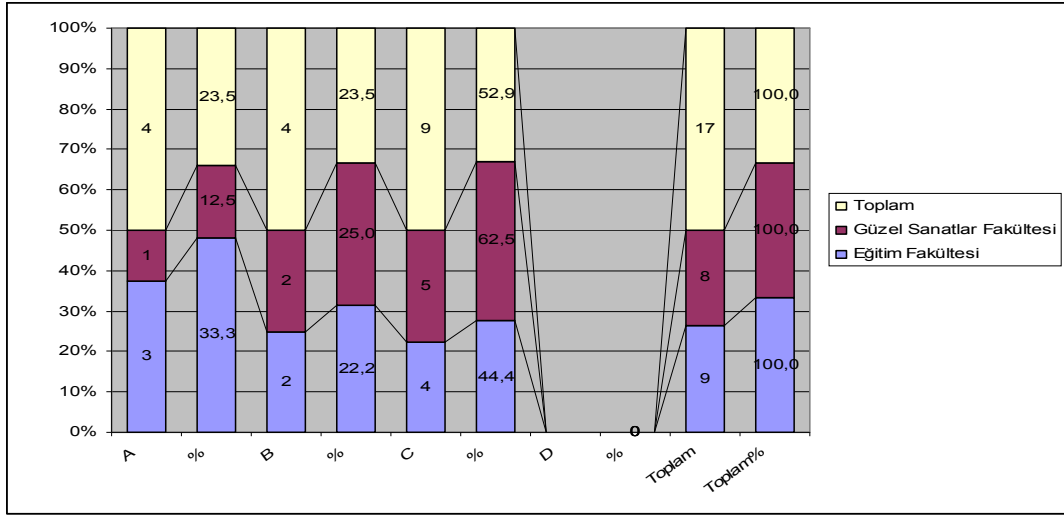
Veriler	A	%	B	%	C	%	D	%	Toplam	Toplam%
Eğitim Fakültesi	3	33,3	2	22,2	4	44,4	0	0	9	100,0
Güzel Sanatlar Fakültesi	1	12,5	2	25,0	5	62,5	0	0	8	100,0
Toplam	4	23,5	4	23,5	9	52,9	0	0	17	100,0

Müzik Tarihi dersinin sınavını;

- A) Yalnızca test yaparım.
- B) Yalnızca klasik yaparım.
- C) Hem klasik, hem test yaparım.
- D) Yalnızca sözlü yaparım.

Sorusuna; eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının; % 33,3'ü A, % 22,2'si B, % 44,4'ü C; Güzel Sanatlar Fakülteleri öğretim elemanlarının ise; % 12,5'i A, % 25'i B, % 62,5'i ise C cevabını vermişlerdir. Toplamda ise; %23,5'i A, % 23,5'i B, % 52,9'u

Grafik 22: Müzik Tarihinin Dersinin Sınav Sistemi

4.1.2.11. Öğretim Elemanlarının Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı Hakkındaki Görüşlerinin Karşılaştırılması

Örnekleme yer alan öğretim elemanlarının müzik tarihinin dersinin müzik eğitimi alan öğrencinin yetişmesine katkısı hakkındaki görüşleri Tablo 27 ve Grafik 23'de yer almaktadır.

Tablo 27: Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı

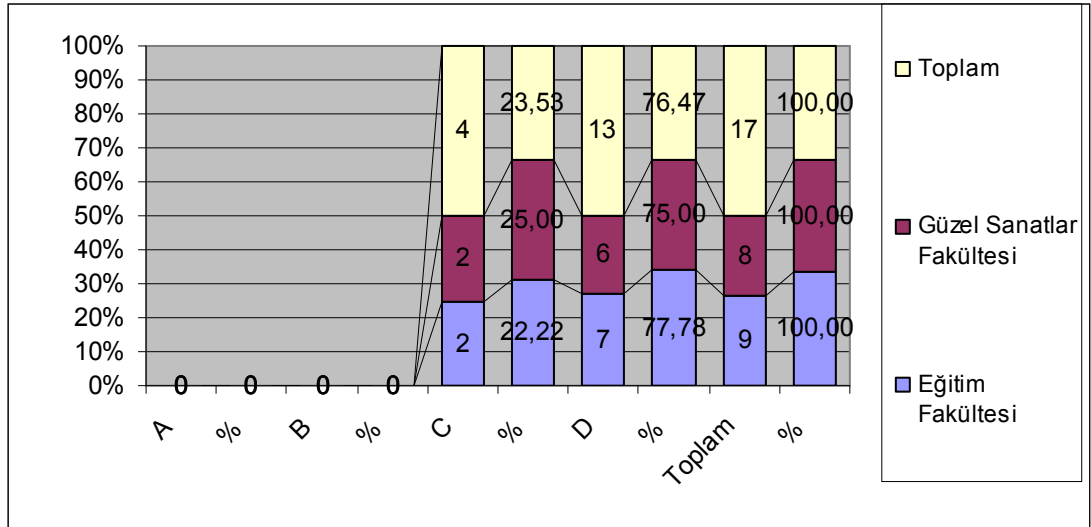
Veriler	A	%	B	%	C	%	D	%	Toplam	%
Eğitim Fakültesi	0	0	0	0	2	22,22	7	77,78	9	100,00
Güzel Sanatlar Fakültesi	0	0	0	0	2	25,00	6	75,00	8	100,00
Toplam	0	0	0	0	4	23,53	13	76,47	17	100,00

Müzik Tarihi dersi müzik eğitimi alan öğrencinin yetişmesine;

- A) Katkı sağlamaz.
- B) Az katkı sağlar.
- C) Katkı sağlar.
- D) Çok önemli katkı sağlar.

Bu soruya Eğitim Fakültesi öğretim elemanlarının %22,22'si C, %77,78'i D; GSF öğretim elemanlarının ise; %25'i C, %75'i de D cevabını vermişlerdir. Anket sonuçları incelendiğinde her iki fakülte arasında bir paralellik bulunduğu, A ve B seçeneklerini işaretleyen öğretim elemanı olmadığı görülmektedir.

Grafik 23 : Müzik Tarihinin Dersinin Müzik Eğitimi Alan Öğrencinin Yetişmesine Katkısı

4.1.2.12. Müzik Tarihi Dersinin Öğrencinin Müzikal Gelişimine Katkısı Nedir?

Bu bölümde öğretim elemanlarının verdiği cevaplar aynen yazılmış ve bu cevaplar doğrultusunda genel bir yorum yapılmıştır.

Öğretim elemanlarının cevapları;

Eğitim Fakóltesi Öğretim Elemanlarının Verdiği Cevaplar

- Bu ders öğrenciye bir üslubu, bir dönemi, bir ulusu ve bir sanatçıyı tanıtarak öğrencinin seslendirdiği eseri uygun olan icrayla gerektiği gibi sergilemesini sağlar.
- Öğrenciye müzikal bir bakış açısı kazandırır. Müzik kültürünün oluşmasına ve gelişmesine katkıda bulunur. Müzikal yorum gücü kazandırır. Öğrencinin müzik sevgisini ve beğeni gücünü geliştirir, seçiciliğini artırır.
- Geleceğin müzik öğretmenleri adayları oldukları için, orta ve ilköğretim müfredatına yatkın yetişmeleri, genel müzik kültürün gelişmesi, bilinçli müzik dinleme yeteneklerinin gelişmesi vs.
- Müzik tarihinin çeşitli dönemlerinden yaratı örnekleri çalmak kulak gelişimini, form bilgisini geliştirir. Dönemleri, bestecileri tanımak, müziğın tarihsel gelişimini bilmek gibi birçok açıdan öğrencinin müzikal gelişmesine katkı sağlar.
- Öğrenci tarih boyunca var olan farklı müzikal estetik algılayış biçimlerini insan yaşamıyla ilişkilendirerek algılar, anlamlandırır ve kendi müzikal deneyimlerinde kullanır.
- Öğrencinin, müzik tarihi dersinden öğrendiklerini bireysel çalgı eğitimi, piyano gibi derslere transfer ederek dönem özelliklerine dikkat ederek çalması eseri doğru yorumlamasında önemli katkı sağlayacaktır.
- Bir müzik eserinin anlaşılabilmesi, çalınabilmesi ve dinlenip yorumlanabilmesi için mutlaka o eserin tarihi geçmişinin, yaşadığı döneme ait özelliklerinin bilinmesi gerekir. Bunu müzik tarihi dersleri ile sağlayabilen bir bireyin müziğın hem icrasına ve yorumlanmasına hem de dinlemesine çok önemli bir katkı sağlayarak kendine olan güven duygusunu geliştirir. Ayrıca öğretmen olarak müziğın derinlerinin anlaşılmasına ve anlatılabilmesine katkı sağlar.
- Duyuşsal ve bilişsel açıdan aynı zamanda müzikal ruhunun gelişimi açısından çok önemli bir katkı sağlar.

Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarının Verdiği Cevaplar

- Tarih bilgisinin kendisi zaten çok önemlidir. Müzik açısından baktığımızda şu yararları sağlayabilir:
1. Stil ve üslup bilgisi gelişmiş biri müziği farklı ele alır. Müziğe daha nesnel bakmayı öğrenir.
  2. Bu kazanım müziksel edimine de yansır.
  3. Müziği günlük sorularla değil, tarihsel perspektifte görebildiği için daha sağlıklı değerlendirmeler yapar.
  4. Tarih bilincinin önemini kavrar.
- Öğrencinin geleceğe dönük müziksel projeler ve müziksel davranışlar geliştirmesini, müzik tarihi dersi bence en üst düzeyde sağlamaktadır.
  - Yorumcu olarak yetiştirilen bir öğrenci için farklı dönem ve stillerin tanınması icrada yorum farkını belirginleştirir. Kompozisyon alanında kendisini geliştiren bir öğrenci, önceki stillere hakim olur ve kendi stilini yerleştirmesi ve geliştirmesi hızlanır. Müzikoloji alanında çalışan bir öğrenci için ise müzik tarihine hakim olması araştırmalarında daha nesnel hareket etmesini sağlar.
  - Müzikal bakımından öğrencinin seslendireceği eserin dönemin özelliklerine uygun seslendirebilmesine, süsleme sanatını bilinçli olarak kullanabilmesine bunun sonucunda müzikal ifadeyi güçlendirmesine katkı sağlar. Müzikal gelişimin yanında bir üniversite öğrencisinde bulunması gereken kültürel birikimin ve entelektüel kapasitenin artmasına destek olur.
  - Kültür seviyesini geliştirir. Tarihi gelişiminin müzikte önemini anlatır. Çağlara göre müzik tarzlarının nasıl değiştiğinin şahidi olur. Müziğin felsefi anlamını çözmeye çalışırlar.
  - Öğrenci bir eseri yazarken veya bir eseri yorumlarken o eserin özelliklerini daha dersinden yorumlayabilir.

- Müzik tarihi bireyin genel kültürünü ve buna bağlı olarak sanat bilincini ve geçirmiş olduğu evreleri daha iyi analiz etme imkanı sağlar.

Her iki fakültede de “Müzik tarihi dersinin öğrencinin müzikal gelişimine katkısı nedir?” sorusuna öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar incelendiğinde; öğretim elemanlarının müzik tarihi dersinin öğrencinin müzikal gelişimi ile müzik kültürü ve beğenisi açısından önemli bir ders olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.

4.1.2.13. Sizce Dersin İşlenişi İle İlgili Başka Ne Sorulmalı ve Hangi Yanıt Aranmalıdır?

Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Verdiği Cevaplar

- Müzik tarihi dersi genel anlamda dönemleri, tür ve biçimleri, besteci ve eser bilme dersidir. Ben bulunduğum kentte bir senfonik orkestra bulunduğu için bu fırsattan yararlanarak müzik tarihi dersini alan öğrencilerime en az dört konser izleme ve bunu raporlaştırma ödevi veriyorum. Ayrıca bu konserlerde eseri seslendirilen bestecilerden birinin hayatını ve eserlerini CD kaydı ile vermelerini istiyorum. Bu yolla onları daha çok konserlere yönlendiriyorum. Müzik kültürü dersinde ise bunu halk müziği, sanat müziği, popüler müzik ve benzeri konserlerle yapıyorum. Bu dersi desteklemek için neler yapılabilir? Sorusuna cevap aranabilirdi.
- Tarihsel süreç içerisinde değişen sosyal yapıların sanata yansıması, günümüz Türkiye’sinin evrensel sanata bakış politikası, Cumhuriyet döneminden bu yana ülkemizdeki siyasal yapılanmaların sanata bakış açısının dün ve bugün, Atatürk’ün sanata verdiği değer ile günümüz siyasal iktidarının verdiği değer karşılaştırılması ve Çağdaş, Atatürkçü öğretmen adaylarının yetiştirilmesi bu derste sorgulanmalıdır.

- Müzik tarihi dersinin öneminin öğrenciye nasıl daha etkin bir şekilde anlatılması gerektiği ve müziğin icra dışında alanlarının da önemli işlevleri olduğu hakkında sorular sorulabilir.
- Dersi teknolojik açıdan işleyebilmek kurumun yeterliliği sorgulanabilir.
- Dersi saat olarak değil de dönem olarak süresinin artırılmasına yönelik sorular dersin anlatımında tarihin diğer olaylarla ilişki kurularak anlatılmasının yararları, örneğin Barok ve Rönesans'ta yaşayan bilim adamları Kepler, Galileo, vs. yaşam hikayeleri, dönemlerin tarihsel yaşantılarının anlaşılmasına yönelik filmler ve benzeri hikayelerin katkıları gibi sorular sorulabilir.

Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Elemanlarının Verdikleri Cevaplar

- Dinletilen eserlerin form incelemesi, armonik çözümlenmeleri, orkestrasyonu irdelenmeli ve müzik tarihi dersi form bilgisi dersi ile eş güdüm içinde verilemeli mi sorusu yöneltilmelidir.
- Dinletilen eserlerin dönemi özelliklerini ve bestecinin müzikal özelliklerini yansıtıp yansıtmadığı araştırılabilir.
- Müzikal formların evrimi üzerinde durulmalıdır. Müzik türlerinin gelişimi kavranmalıdır. Enstrümanların ve enstrümantasyonun gelişimi anlaşılmalıdır. Bestecilerin stillerinin sebepleri anlaşılmalıdır.
- Her şeyden önce bu dersin kültürlerin birliğine olan katkısı araştırılmalı ve ne düzeyde algılandığı incelenmelidir.

Her iki fakültede de öğretim elemanlarının “Sizce dersin işlenişi ile ilgili başka ne sorulmalı ve hangi yanıt aranmalıdır?” sorusunu farklı ele aldıkları görülmektedir.

BÖLÜM 5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Yapılan araştırmada, Müzik Tarihi dersine giren öğretim elemanlarına uygulanan anketle ulaşılan veriler değerlendirilmiş ve aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Müzik tarihi dersinin daha verimli olması için, dersin sadece 1 dönem 2 saat ile sınırlı kalmaması, bir ya da birkaç dönem veya birkaç saat artırılması, öğrencinin müzikal gelişimi açısından daha iyi olacaktır.

Ders saatlerinin az olması, öğrencinin müzik birikimi ve kültürü açısından olumsuz bir etkidir.

Eğitim Fakóltesi Müzik Öğretmenliği Programından mezun olan bir öğrencinin, en çok gereksinim duyacağı müzik birikimini ve kültürünü öğretmeyi amaçlayan bu dersin, öğrencilerin eğitimleri boyunca sadece 1 dönem 2 saat ile sınırlı olması, öğrencilerin müzik birikimlerini eksik bırakmaktadır.

Bu araştırmaya katılan öğretim elemanlarının çoğunluğunun, alanının farklı olduğu ve müzik tarihi alanında herhangi bir akademik çalışmalarının bulunmadığı ortaya çıkmıştır.

Müzik tarihi eğitiminin özelliklerinin araştırılması, bu eğitimi verenlerin hangi bilgi ve becerilere sahip olması gerektiğinin belirlenmesi, derse girecek olan öğretim elemanının bu özellikleri taşıyor olması, dersin niteliğini artıracaktır.

5.2. Öneriler

- Dersin daha verimli hale gelmesi için, müzik eğitiminin ve müzik öğretim programlarının niteliği çok önemlidir. Öteden beri ihmal edilen “oysa öğrencilerin en fazla müzik birikimine sahip olacakları, kültürel yönlerini geliştirecekleri” bu dersin Müzik öğretim programlarındaki yeri, yeniden gözden geçirilmeli ve dönem süresi veya ders saati artırılmalıdır.
- Müzik Tarihi dersi; kültür ile iç içe, müziği diğer bilim dallarıyla ilişkilendirerek, müziğin temel öğelerini, bestecileri ve eserlerini, müzik türlerini, müziğin sosyal ve toplumsal işlevini programın amaçları doğrultusunda öğrenciye vermelidir.
- Tıpkı bir çalgıda olduğu gibi, lisansüstü çalışmalarda bu alana da ağırlık verilerek, alanında uzman eğitimciler yetiştirilmelidir.
- Çağın gereklerine uygun olarak; teknolojiden yararlanabilen, temel müzik kültürü ve birikimine sahip nitelikli öğretim elemanı yetiştirilmelidir.
- Derste kullanılan kaynaklar zenginleştirilmelidir.
- Öğrenci başarısını olumlu yönde etkileyecek, dersi daha verimli ve zevkli hale getirecek, akılda kalıcılığını artıracak yöntemler kullanarak, öğrenciye sağlam bir müzik bilinci kazandırılmalıdır.
- Müzik tarihi dersi, özellikle öğrencilerin bireysel çalgı dersiyle yakından ilişkili olmalıdır.
- Bütün derslerin öğretiminde olduğu gibi, müzik tarihi dersi de öğretilirken; öncelikle amaçlar belirlenmeli ve buna bağlı olarak öğrenme materyalleri, fiziksel imkanlar(ortam), teknoloji gibi eğitim sisteminin temel unsurları sağlanmalıdır.
- Dersi tekdüzelikten kurtarmak için, derste farklı yöntemler bir arada kullanılmalıdır.
- Öğrenme- öğretim etkinliklerinde öğrenci düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre, öğrencilerin aktif olduğu yöntem ve teknikler kullanılmalıdır.

- Öğretim elemanlarının amacı, öğrenciyi ezberden kurtaracak çok yönlü bir eğitim sunmak olmalıdır.
- Öğrenmenin kalıcılığını artırmak için, derste kullanılan yöntem ve teknik kadar öğretim teknolojileri ve materyallerden yararlanmak da çok önemlidir.
- Müzik tarihi dersinin öğrenciye hangi bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazandıracığı belirlenmeli ve uygun bir yöntem izlenmelidir.
- Üniversitelerde verilen Müzik Tarihi eğitimini, bu eğitimi alan kişilerin, sahip olması gereken müzik kültürünü, bireylerin eğitim hayatlarından sonra da kullanmalarını sağlayacak nitelikte olmalıdır.
- Müzik tarihi dersinde öğrenciye verilen bilginin düzeyi ve evrenselliğinin bu alandaki ihtiyacı karşılaması gerekir.
- Müzik Tarihi dersine giren öğretim elemanı, çok yönlü bilgiye sahip olmalı ve dersi diğer bilimlerle ilişkilendirerek vermelidir.
- Müzik Tarihi dersi, müziğin sosyal önemini vurgulamalı, öğrencilerin müzik yaratıcılığını geliştirmelidir.
- Müzik tarihi dersi, teori ile uygulamayı bir arada verebilmelidir.
- Öğrenci müzik icrasındaki eserini yorumlayabilmeli, eserin özelliklerini, oluşumunu bilerek çalmalı ve dinlemelidir.
- Günümüz teknoloji çağıdır. Çağa ayak uydurulmalı ve çağın gereği olan teknoloji destekli eğitim, her derste olduğu gibi müzik tarihi dersinde de kullanılmalıdır.
- Daha etkili, verimli ve kalıcı bir müzik tarihi öğretimi için, müzik öğretim elemanları bir araya gelerek, çeşitli sempozyumlar düzenlemeli, program ve yöntemler geliştirmelidirler.
- Günümüzün siyasi, ekonomik ve teknolojik gelişmelerine bağlı olarak küreselleşen dünyasında, çağın şartlarına uygun bir müzik tarih bilincine sahip bireyler yetiştirilmelidir.
- Müzik Tarihi dersi, öğrenciye dinlediği veya çaldığı bir eseri yorumlama ve estetik açıdan değerlendirebilme yeteneği kazandırmalıdır.

- Mzık tarihi dersi, öğrenciye bir eseri doğru algılamayı, ondan zevk alabilmeyi, yorum gücünü geliştirmeyi ve eseri doğru değerlendirme yeteneklerini kazandırmalıdır.
- Mzık Tarihi dersinde kullanılan kaynaklar zenginleştirilmelidir.
- Bütün bunlar göz önünde bulundurularak, öğrencilerin mzık tarihi açığı giderilmeli, öğrencilerle ğretim elemanları arasında, bu bağlamda bir diyalog ortamı kurulmalıdır.

Ekler

Anket formu

Anket Formu

Sayın Öğretim Elemanı;

Bu anket, müzik öğretmeni ve müzik araştırmacısı yetiştiren kurumlarda verilmekte olan “Müzik Tarihi” dersinin işlenmesine yönelik veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Müzik Tarihi dersi Uluslararası Sanat Müziği içeriğini kapsamaktadır. Anket; müzik tarihi dersine giren öğretim elemanlarına uygulanacaktır. Sorular; kişisel bilgiler ve dersin işlenişi ile ilgili olmak üzere 2 bölümden oluşmaktadır. Ankette 11 açık uçlu ve 13 çoktan seçmeli olmak üzere toplam 24 soru yer almaktadır.

Bu anketten elde edilecek veriler sadece bu araştırma için kullanılacaktır. Anketi cevaplandıranlara ait her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Araştırmanın amacına ulaşması, ankette yer alan soruların doğru ve içtenlikle cevaplandırılmasına bağlıdır.

Katkınız ve yardımlarınız için teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Betül KARAGÖZ

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

Email: btlkaragoz@hotmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Lisans mezuniyetiniz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müzik Öğretmenliği B) Müzik Bilimleri C) Konservatuar D) Diğer.....

2. Mezun olduğunuz ana çalgınız nedir?

.....

3. Şu anki dalınız nedir?

.....

4. Şimdi görev yaptığınız kurumunuz hangisidir?

- A) G.S.F   B) Eğt. Fakültesi   C) Konservatuar   D) Diğer.....

5. Eğitim düzeyiniz nedir?

- A) Lisans   B) Yüksek Lisans   C) Doktora   D) Sanatta Yeterlik

6. Unvanınız nedir?

- A) Okt., Öğr. Grv   B) Yrd. Doç.   C) Doç.   D) Prof.

7. Kaç yaşındasınız?

.....

8. Hizmet süreniz nedir?

- A) 1-5 yıl   B) 6-10 yıl   C) 11-15 yıl   D) 16-20 yıl   E) 21 ve üzeri

9. Bu dersi kaç yıldır vermekttesiniz?

- A) 1-5 yıl   B) 6-10 yıl   C) 11-15 yıl   D) 16-20 yıl   E) 21 ve üzeri

10. Müzik Tarihi ile ilgili akademik çalışmalarınız varsa, hangi türde ve kaç adet?
(Makale, bildiri, kitap, v.b....)

.....

11. Haftada kaç saat müzik tarihi dersine girmektesiniz?

- A) 1 saat   B) 2 saat   C) 3 saat   D) 4 saat   E) 6 saat ve üzeri

DERSİN İŞLENİŞİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. Müzik tarihi dersi haftada kaç saat olmalıdır?

- A) 1 saat   B) 2 saat   C) 3 saat   D) 4 saat   E) 6 saat ve üzeri

2. Müzik tarihi dersini,

A) Her zaman ben anlatırım

B) Öğrencilere ödev olarak verip anlattırırım.

C) Hem ben anlatırım hem de öğrencilere anlattırırım.

D) Bütün teknolojik olanakları kullanarak ben anlatırım.

E) Teknoloji kullanmaya gerek duymadan ben anlatırım.

3. Müzik tarihi dersinde hangi teknolojik olanaklardan yararlanırsınız?

(Tepegöz, projeksiyon, kaset veya CD çalar, görüntü sistemleri, v.b. ...)

.....

4. Dersi anlatırken hangi öğretim yöntemlerinden yararlanırsınız?

(Düz anlatım yöntemi, problem çözme yöntemi, proje yöntemi, durum inceleme yöntemi, rol oynama yöntemi, inceleme ve gezi yöntemi, grup tartışma yöntemi, gösterip yaptırma yöntemi, beyin fırtınası, mikro öğretim, örnek olay inceleme yöntemi, programlı öğretim, ekiple öğretim yöntemi, işbirlikçi öğrenme)

.....

.....

5. Dersi anlatırken hangi öğretim stratejilerini kullanırsınız?

(Buluş yoluyla öğretim, sunuş yoluyla öğretim, araştırma-inceleme yoluyla öğretim)

.....

.....

6. Kullandığınız Türkçe kaynaklar nelerdir?

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI

7. Kullandığınız yabancı kaynaklar nelerdir?

YAZARIN SOYADI, ADI	KİTABIN ADI

8. Müzik Tarihinin çeşitli dönemlerinden çeşitli yaratı örneklerini;

- A) Dinlemelerini ve ezberlemelerini isterim. Sonrasında bu yaratılardan sınav yaparım.
- B) Dinlemelerini ve ezberlemelerini isterim. Sınav yapmam.
- C) Dinlemelerini isterim. Ezberlemelerine gerek duymam.
- D) Teorik olarak anlatırım. Dinletmeye gerek duymam.

9. Müzik Tarihinin çeşitli dönemlerinden çeşitli yaratı örneklerinin temalarını (konularını);

- A) Ezbere çaldırtırım, sınav notu veririm.
- B) Notaya bakarak çaldırtırım, sınav notu veririm.
- C) Solfej yaptırırım, sınav notu veririm.
- D) Ezberletmeye gerek duymam.

10. Müzik Tarihi dersinin sınavını;

- A) Yalnızca test yaparım.
- B) Yalnızca klasik yaparım.
- C) Hem klasik, hem test yaparım.
- D) Yalnızca sözlü yaparım.

11. Müzik Tarihi dersi müzik eğitimi alan öğrencinin yetişmesine;

- A) Katkı sağlamaz.
- B) Az katkı sağlar.
- C) Katkı sağlar.
- D) Çok önemli katkı sağlar.

12. Müzik Tarihi dersinin öğrencinin müzikal gelişimine katkısı nedir?

.....
.....

13. Sizce dersin işlenişi ile ilgili başka ne sorulmalı ve hangi yanıt aranmalıdır?

.....
.....

KAYNAKÇA

- Açıköz, K. (1992). **İşbirlikli Öğrenme, Kuram, Araştırma, Uygulama**. Malatya: Uğurel Matbaası.
- Aksu, M., (1999). “**Türkiyenin Çağdaş Uygarlık Düzeyini Aşma Hedefi Nasıl Bir Temel Eğitim Öngörüyor?**”, 21. Yüzyılın Eşiğinde Türk Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu, Ankara.
- Alaner, A. B., (2000). **Tarihsel Süreçte Müzik**. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları; No: 1179, Devlet Konservatuar yayınları; No: 6
- Albuz, A., (2002). “**21. Yüzyıl Türk Müzik Eğitiminde Yeni Oluşum Anlayış Ve Yaklaşımlar Neler Olmalıdır**”. Uluslar Arası Avrupa’da Ve Türk Cumhuriyetlerinde Müzik Kültürü Ve Eğitimi Kongresi. Ankara.
- Arapgirliolu, H., (2003). “**Müzik Teknolojisi ve Yeni Yüzyılda Müzik Eğitimi**”. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. Malatya: PegemA Yayıncılık, Öncü Basımevi.
- Armsey, J. W. ve Dahl, N. C. (1973). **An Inquiry into the Uses of Instructional Technology**. New York: Ford Foundation Report.
- Askerova, S., (2002), **Konservatuar Müzik Eğitiminin Bilimsel Ve Eğitsel Temelleri**. Ankara: Afyon Kocatepe Üniversitesi Yayını, No: 26.
- Aydın, Y., (2003). **Türk Beşleri**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Başer, F., (2000). “**Türk Müziğinde Eğitime Girmemiş Yitik Değerler**”, Müzikte 2000 Sempozyumu. (10.03.2008)

Bilgen, H. N., (1994). **Çağdaş ve Demokratik Eğitim**. (İkinci Basılış). Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Bulut, M. H., (2003). “**Müzik Eğitimi ve Müzikoloji**”. Cumhuriyetimizin 80.Yılında Müzik Sempozyumu, Malatya.

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi.

Cleary, A., (1976). **Educational Technology: Implications for Early and Special Education**. New York: John Wiley.

Çetinkaya, Y., (1999). **Müzik Yazıları**. (1. Basım). İstanbul: Kaknüs Yayınları:67, Düşünce Serisi:15

Çevik, S., (2004). “**Yürürlükteki Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Tasarısına İlişkin Görüşler Öneriler**”, 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Isparta.

Demirel, Ö., Seferoğlu, S., Yağcı, E. (2003). **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Demirel, Ö., “**Türkçe Öğretimde Çağdaş Öğretim Yöntemleri ve Teknikleri**”.
<http://www.aof.anadolu.edu.tr/kitap/IOLTP/2277/unite03.pdf>. 17.05.2008

Dicle, H., (2004). “**Üniversitelerin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri’nde Verilen Eğitim Nitelikli Müzik Öğretmeni Yetiştirmek İçin Uygun Ve Yeterli midir?**”1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Isparta.

Dictionnaire Larousse Ansiklopedik Sözlük. (1993:1741)

Erdem, A. R., “**Nasıl Öğretmeliyim: Öğretim Strateji Yöntem ve Teknikleri.**”

<http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=274>. 15.03.2008

Ertürk, S. (1975). **Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Yelkentepe Yay. No:4.

Fidan, N., (1986). **Okulda Öğrenme ve Öğretme Kavramlar, İlkeler, Yöntemler.**

Ankara: Kadioğlu Matbaası.

Gezer, Y., (2007). **Farklı Metinsel Tasarım Biçimlerinin İlköğretim 5. Sınıf**

Öğrencilerinin Öğrenme ve Algılamaları Üzerine Etkisi. Fırat

Üniversitesi, (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ.

Günay, E., (2006). **Müzik Sosyolojisi Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış.**

(Birinci Basım). İstanbul: Bağlam Yayınları.

İlyasoğlu, E., (1999). **Zaman İçinde Müzik.** İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

İra, N., “**Yüksek Öğretimde Etkili Sınıf Yönetimi ve Aktif Öğrenme**”,

<http://web.deu.edu.tr/aek2004/12/Ira.pdf>, (10.06.2008)

Kasap, B. T., (2006). “**Geleceğin Müzik Öğretim Elemanlarının Yetiştirilmesi**

Üzerine Bir Model Program”, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Denizli.

Kavcar, C., (1999). “**Nitelikli Öğretmen Sorunu**”, 21. Yüzyılım Eşiğinde Türk

Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu, Ankara.

Küçükahmet, L., (2004). **Öğretimi Planlama ve Değerlendirme.** (15. Basım).

Ankara: Nobel Yayın No: 177, Eğitim Yayınları Dizi No: 35.

Levendoğlu, O., (2004). **Teknoloji Destekli Çağdaş Müzik Eğitimi.** 1924-2004

Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme

Sempozyumu. Isparta: SDÜ Basımevi.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), (1992), **Eğitim**. Sayı: 2, Ankara: Milli Eğitim Basımevi, s.71.

Mimaroğlu, İ., (1999). **Müzik Tarihi**. (Altıncı Basım). İstanbul: Varlık Yayınları.

Müzik Tarihi. (13.02.2008) http://www.muzikistan.com/makale/muzik_tarihi

Müzik Tarihi. (17.04.2008) http://tr.wikipedia.org/wiki/M%C3%BCzik_tarihi

Saetler, P., (1968). **A History of Instructional Technology**. New York Mac Graw Hill.

Sağır, T., (2004). **Temel Müzik Teorisi**. İstanbul: Bemol Müzik Yayınları.

Say, A., (1992). **Müzik Ansiklopedisi**. Ankara: Başkent Yayınevi.

Say, A., (2000). **Müzik Tarihi**. (4. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A., (2001). **Müzik Öğretimi**. (3.Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Simon, H. A. (1983). A Comparison of Game Theory and Learning Theory. (Ed: **H. A. Simon**) **Models of Bounded Rationality. Vol. 2: Behavioral Economics and Business Organization**, Cambridge et al.: The MIT Pres., 270-272.

Şenürkmez, K. Y., Boran, İ., (2007). **Kültürel Tarih Işığında Çok Sesli Batı Müziği**.(1.Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları:2445, Doğan Kardeş: 187.

Tan, Ş., Kayabaşı, Y., Erdoğan, A., (2002). **Öğretimi Planlama ve Değerlendirme**. (Geliştirilmiş 3. Basım). Ankara: Anı Yayıncılık.

Tekeli, İ., (2004). **Eğitim Üzerine Düşünmek**. (2.Baskı). Ankara: Türkiye Bilimler

Akademisi Yayınları.

Thema Larousse Tematik Ansiklopedi. (1993:418)

Töreyin, A. M., (2002). “**Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Avrupa Ve Türk Cumhuriyetleri İle Türkiye Arasındaki Etkileşim**”, Uluslar Arası Avrupa’da Ve Türk Cumhuriyetlerinde Müzik Kültürü Ve Eğitimi Kongresi, Ankara.

Tufan, E., (2002). “**Yeni Yüzyılın Öğretmen Eğitiminde Müzik Eğitiminin Rolü**”, Uluslararası Avrupa’da Ve Türk Cumhuriyetlerinde Müzik Kültürü Ve Eğitimi Kongresi, Ankara.

Türk Dil Kurumu (TDK), (1959), **Türkçe Sözlük.** (3. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, Sayı:175.

Türk Dil Kurumu (TDK), (2005), **Türkçe Sözlük.** (10. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, No: 549.

Türkekul, R., (2006). “**İlköğretim Okullarında Müzik Tarihi Şeridi İle Müzik Tarihi Eğitimi**”, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Denizli, (2006).

Uçan, A., (1994). **İnsan ve Müzik/İnsan Sanat Eğitimi.** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A., (1997). **Müzik Eğitimi.** (İkinci Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçaner, B., (2007). **Türkiye’deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Müzik Tarihi Öğretim Elemanlarının Dersin İşlenişine Yönelik Görüşleri.** (Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

- Ültanır, G., (2003). **Eğitimde Planlama Ve Değerlendirme'de Kuram Ve Teknikler**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yalın, H.İ., Hedges, L., Özdemir, S. (1996). **Her Yönüyle Öğretmen Olabilme**. Ankara Milli Eğitim Basımevi.
- Yanpar, T. Ş., Yıldırım, S., **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yılmaz, H., Sünbül, A. M.,(2000) **Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme**. Konya: Mikro Yayınları:11, Eğitim dizisi: 01
- Yılmaz, H., Sünbül, A. M.,(2006) **Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme**. (Üçüncü Basım). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları: 89, Eğitimbilim: 7.
- Yurga, C., (1995). **Müzik Tarihinde Türler Ve Ülkeler**. Malatya: Özmert Ofset Matbaacılık.
- Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı., (1998). **Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları**. Ankara:
www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/giris